

«Святий» грабіж московських попів

9 786177 229819

плюс Тернопільщина

№26 (544), середа
25 червня 2025 року

Свобода

Незалежна громадсько-політична газета

Слава Україні! Героям Слава!

8 сторінок

Не готуватися до виборів ще гірше, ніж збурювати тему виборів

Влада не готова до перших повоєнних виборів, і це може коштувати Україні довіри міжнародних партнерів.

Опри те, що Конституція України забороняє проведення виборів під час воєнного стану, окремі парламентарі й члени ЦВК наполягають: до перших повоєнних виборів треба готуватись уже зараз. Проте за два роки - жодний законопроект, який би врегулював повоєнний виборчий процес, так і не з'явився.

Ще наприкінці 2022 року ЦВК разом із профільним комітетом Верховної Ради та представниками громадськості створили три робочі групи. Одна опікувалася організацією виборів, друга - питаннями обліку ВПО у списках виборців, третя - можливістю голосування українців за кордоном. Але нині ці групи "напівживі" і єдиного проекту закону про перші повоєнні вибори так і немає.

Але ЦВК, своєю чергою, продовжує технічну роботу: оновлює Державний реєстр виборців, повертаючи його в онлайн, та оптимізує мережу дільниць - зокрема ліквідує ті, що опинились у зруйнованих або окупованих районах. Проте ключові рішення має ухвалити парламент.

Серед невіршених питань - зміна виборчої адреси для внутрішньо переміщених осіб та українців за кордоном, можливість голосування за межами консулств, правила визнання виборів неможливими на окремих територіях, участь військовослужбовців у виборах та умови їхньої кампанії.

Народні депутати визнають - бракує політичної волі. У фракції "Слуга народу" кажуть, що ініціативи "заглохли" через невизначеність центральної влади. Представники "Голосу" прямо заявляють: без сигналу з Офісу Президента парламент не діє.

Не готуватися до виборів - ще гірше, ніж постійно порушувати цю тему. Бо коли настане час, усе доведеться робити поспіхом. А це - ризики для легітимності результатів, зокрема в очах міжнародних партнерів.

Якщо не працювати наперед, доведеться за одну ніч нашивку курчух ухвалювати сірі закони. А це прямий шлях до виборчого хаосу.

Тому, очевидно, про жодні вибори 2025 року не йдеться. Війна триває, законодавча база не готова.

Тарас САВЧУК

25 червня - мінлива хмарність, переважно без опадів. Вітер змінних напрямків, 4-8 м/сек. Температура повітря вночі 16, вдень 25 градусів тепла. Атмосферний тиск 731-730 мм рт. ст. Схід сонця - 5.11, захід сонця - 21.28. Тривалість дня - 16.16.

«Дністер» вийшов у фінал чемпіонату України

ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКА ПРОЩА 2025
ДО МАРІЙСЬКОГО ДУХОВНОГО ЦЕНТРУ «ЗАРВАНИЦЯ»

Молимося за справедливий мир та українське військо

19 - 20 липня

1865
2025

160 років від дня народження праведного митрополита Андрея Шептицького

1995
2025

30 років Всеукраїнських прощ

2000
2025

25 років освячення малої базиліки Зарваницької Матері Божої

Депутати Тернопільської облради зібралися вперше за пів року

17 червня 2025 року в Тернополі відбулася восьма сесія Тернопільської обласної ради сьомого скликання, перша за останні пів року. На засіданні, де зареєструвалися 54 депутати, розглянули понад сотню господарських питань, ухваливши низку важливих рішень для регіону.

Сесія розпочалася з ушанування пам'яті героїв: 62 військовослужбовцям, які загинули в російсько-українській війні, присвоїли звання "Почесний громадянин Тернопільської області" (помер-

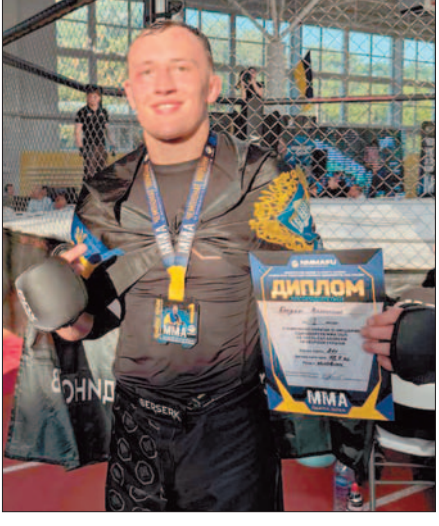
тно). Також до складу ради увійшли нові депутати - Володимир Богайчук ("Європейська солідарність") і Наталія Масник ("За майбутнє"), тоді як Марія Чашка ("Свобода") та Іван Бугай ("Батьківщина") склали повноваження.

Одним із ключових питань стало надання згоди на вилучення 4 гектарів землі Петриківського герітаричного пансіонату для будівництва ветеранського простору. Це рішення викликало дискусію. Депутат від "Європейської солідарності" Степан Барна застеріг: "Не дай Боже, хтось спробує відчужити хоч соту цих гектарів - це буде дуже негарно виглядати". Начальник Тернопільської ОВА В'ячеслав Негода заповнив, що ділянка, розташована у власності Ве-

Тернополянин - чемпіон України з ММА

21-22 червня в Одесі відбувся чемпіонат України зі змішаних єдиноборств (ММА) 2025 року серед молоді і дорослих на честь Сил безпеки та оборони України. Глядацька зала спостерігала за справжнім спортивним святом.

У неділю Богдан Волошин з тернопільської UMA Academy змагався у ваговій категорії 79,4 кг. В першому двобої наш спортсмен у півфіналі здолав опонента з Київської області Кирила Долу. Усі раунди протисто-

яння були доволі запеклими і видовищними. Лише наприкінці третього раунду Богдан знайшов вигідну для себе позицію і коронним задушливим прийомом переміг суперника.

Ввечері того ж дня на Богдана очікувала фінальна сутичка з черкашанином Євгеном Коляденком. Активно розпочав бій Євген і відразу захопив ногу Богдана. Протягом усього часу - разів чотири Коляденко намагався зробити Волошину тейкдаун, але жодного разу йому це, на щастя, не вдалося. Богдан прямолінійно йшов вперед і проводив непоганою комбінацію ударів. У цьому фіналі очевидна перевага була на боці Волошина, кілька "двійок" залітало в обличчя Євгену. Це був вражаючий динамічний поєдинок.

Отож, вітаємо тернопільського бійця Богдана Волошина з блискою перемогою. Він вдруге став чемпіоном України з ММА, впорався з поставленим завданням. Вкотре продемонстрував свою спортивну вправність, силу духу і наполегливість. Його відмінним результатом, звичайно, задоволені тренери - Богдан Мирошніченко і Всеволод Маліченко.

Газета
Свобода

Найцікавіша і найдоступніша!
ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА НА ДРУГЕ ПІВРІЧЧЯ 2025 РОКУ

Тижневик,
Передплатний
індекс 40184

1 місяць73.00 грн.

3 місяці.....179.00 грн.

6 місяців.....338.00 грн.

У ціні газети враховано вартість поштових послуг: приймання передплати та доставка видання до передплатників

Усі ми були як не рибалками, то пастушками...

Петра і Павла в історії краю та традиціях

29 червня за новим церковним православним календарем - День Верховних апостолів Петра і Павла. Цього дня закінчується Петрів піст, який встановлений на згадку про святих апостолів, їх служіння та страждання. За переказами, апостоли Христові Петро і Павло відійшли до Господа в один день. Святого Петра розі'яли головою вниз. Святому Павлові, як римському громадянинові, відтіяли голову.

На Тернопільщині на честь Петра і Павла названо понад 50 храмів

У Тернопільській області є село Павлів на Бережанщині та Петриків біля Тернополя.

Храми на честь святих Верховних апостолів Петра і Павла мають не повторну історію, багато з них перебудовані з костелів чи зведені на їх місці, куплені і перевезені з інших населених пунктів краю, є пам'ятками архітектури. Унікальними є церкви у с. Йосипівка Тернопільського району (дерев'яна, збудована на острові посеред ставу), у місті Чортків (катедральний собор Верховних апостолів Петра і Павла, Бучацької єпархії УГКЦ, збудований у вигляді тризуба), монастирська церква св. Апостола Петра на вулиці Володимира Великого у Тернополі відома тим, що Різдва шупку, яку щорічно тут встановлюють від 2005 р., вважають найбільшою в Україні, у храмі також зберігаються мощі святих Петра і Павла.

Храми на честь Петра і Павла названі у містах Борщів, Бучач, Збараж, Кременець, селищах Дружба, що на Тербовлянщині, і Козова (споруджений на місці зруйнованого радянською владою костьолу), селах Бліх на Зборівщині, Завадівка на Монастирищині, Залужжя на Бережанщині, Йосипівка Тернопільського району (дві церкви: дерев'яна, придбана і перевезена у 1910 р. із с. Домаморич, і нова - перебудова з приміщення костелу), Кам'янка на Тербовлянщині, Констанція на Борщівщині, Кривички на Збаражчині, Миколаївка на Бучачині, Лозова Тернопільського району, Мала Плавуца (стара дерев'яна і нова споруджена на місці костелу) та Слобідка на Козівщині, Мушкатівка на Борщівщині, Пановичі на Підгаєччині, Піщана на Зборівщині, Семенів на Тербовлянщині, Старий Нижбірок на Гусятинщині, Стрівка на Збаражчині, Урмань на Бережанщині, Цигани (1905 р. кам'яна, збудована на місці дерев'яної, яку згодом віддали в с. Дубівка) на Борщівщині, Шевченкове на Підволочисьщині (добудована до приміщення колишнього костьолу), Яциків на Зборівщині та ін.

ребках на Підволочисьщині та ін.

Є й каплички, названі на честь св. апостолів Петра і Павла, зокрема у с. Літятин, що на Бережанщині (1999 р. з ініціативи Марії Паньків і Стефанії Смалх споруджено капличку на місці знесеного хреста), Жилинці на Борщівщині, Нирків на Заліщанщині.

Фігури на честь Петра і Павла є у селах Мушкатівка на Борщівщині, Коцюбинці, Оришківці і на фасаді невідомого костелу у Постолівці (усі - Гусятинщина), Солоне і Устечко на Заліщанщині, Мшана (1990-ті) на Зборівщині, Білокриниця (1936 р., фундатор - Ян Малій) і Поплави на Підгаєччині, Воля (жертводавці Софія Дуда і Богдан Палій) і Ладичин (1886 р., фундатори - Андрій і Ілля Штанимири) на Тербовлянщині, Баворів Тернопільського району; скульптури св. Павла у с. Оришківці (1938 р., Гусятинщина), Нижчі Луб'янки (1889 р., Збаражчина). Є й барельєфи святих, зокрема на фігурі Івана Хрестителя у с. Волосівка на Зборівщині та ін.

Дерев'яні скульптури Петра і Павла 17 століття були з первісного іконостасу Успенської церкви м. Підгайці (роботи народних майстрів), які вивезли з міста у 1961 р. учасники експедиції під керівництвом Г. Логвина (Л. Міляєва та Л. Членова), нині зберігаються у Національному художньому музеї у Києві.

Традиції свята: "верхівка літа" і чому цього дня перестасє кувати зозуля

Апостол Петро - покровитель рибалок, пастухів, слюсарів, гончарів, годинників, ковалів. Павло - покровитель пекарів, ремісників, перекладачів, лекторів, вчителів іноземних мов, туристів. У день Петра і Павла було заведено вшановувати і пригощати пастухів. Також господарів цього дня годували корів травами з жовтими квітами, щоб вони "давали жовте молоко" (жирне).

Рибалки ж у це свято моляться про успіх в рибній ловлі святому Петру. А от апостолу Павлу моляться про процвітання бізнесу.

Наші предки вважали, що брати шлюб на "Петра і Павла" неможна, бо життя молодят буде нещасливим.

До свята Петра і Павла наші прадіди прибирали садибу, підбілювали та підфарбовували хату, вішали чисті рушники. Господині намагалися зробити перші зажинки ячменю з нового врожаю й освятити в церкві обрядовий хліб, навіть якщо зерно ще не зовсім достигло.

На церковну Службу йшли з квітами й віночками, окрасою котрих були червоні маки. Ритуальною стравою були мандрики. Випікали ці коржики із пшеничного борошна, зібраних під час Петрівки скотин та перевареної сироватки, а також додавали сир та яйця. Назву випічки у народі пов'язували з легендою про мандрування святом апостолів Петра і Павла, у яких зозуля вкрала одного "мандрика", і за це її Бог покарав - саме о цій порі вона перестасє кувати. Але якщо її кування чути було й після свята Петра, то вважали, що це до нещастя.

Свято Петра і Павла символізувало настання літа та початок підготовки до осені. У народі це свято називали "Петрів день" і вважали його "верхівкою літа".

Тож зі святом нас! Бо усі ми були якщо не рибалками, то пастушками... І просімо Первоверховних переможного миру і здоров'я для наших родин!

У їхніх домівках: ранки без сонця, а ночі в сльозах...

Там на полі бою
чорний ворон криє
І немає ради терновим дощам.
Старенька матуся
гірко-гірко плаче,
До серця вчепився
реп'яхами щем.

Непроглядна темінь
вкрила сину очі,
І залізний панцир йому груди стис.
А матері сниться
він живий щоночі,
Що ось-ось подзвонить
чи напише лист.

Доля зав'язала їй чорну хустину,
А мороз серпанки
в коси заплітав.
Молилася щиро за сина-дитину,
А він з журавлиним
ключем відлітав.

Не подзвонить мамі,
листа не напише,
Впав на полі бою проти ворогів.
Курли журавлине
його в небо кличе,
А він до матусі додома хотів.
Юрій Заяць

Вісім місяців
рідні чекали звістки
з фронту...

19 червня жителі Микулинецької громади віддали останню шану військовослужбовцю, мешканцю с. Дарахів, що на Тербовлянщині, **Андрію Петровичу ПОДОЛЬСЬКОМУ** (1. 09. 1987 р.н.), який загинув 25 жовтня 2024 р. під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Цукурине Донецької області; від того часу його вважали зниклим безвісти. Вісім місяців рідні чекали звістки з фронту. Сподівалися, вірили... Світлої пам'яті Андрій закінчив школу у рідному селі, був добросердним і працьовитим чоловіком, його призвали на військову службу 3 липня минулого року. Ольга Зварич присвятила воїну віршовані рядки.
З глибоким сумом -
серце, мов розбите,
Знов звістка чорна, боєм кризь роки...
У Дарахів - додома,
на щиті вже -

Вертається Син, Воїн, Чоловік.
Вісім місяців...
мов вічність без надії,
Без звістки, слів,
без теплого дзвінка.
А мати снила -
"Сину, ти ще живий!"
Та сні - то все, що їй дала війна.
Трималась дочка...
не все ще розуміє,
Чому так довго тата ще нема.
Їй кажуть:
"Тато в небі, він все чує..."
Але для неї -
це лиш тиша й тьма...
Схиляє стяг свою
поранену корону,
У траур вбрались небо і лани.
І плаче Микулинецька громада,
Бо з нею плачуть всі сини війни...
Мужній воїн залишив у вічному смутку матір, донечку Андріану, сестер, племінників.
Поховали захисника у рідному селі.
Щиро співчуваємо рідним і близьким...
Вічна пам'ять і слава Герою!

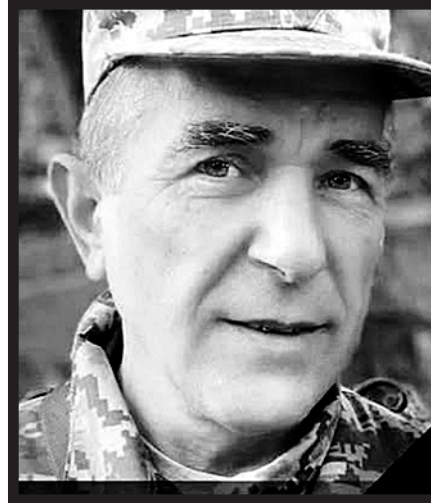
"Хочеться кричати
на весь світ
від болю втрати..."

20 червня жителі Тернопільської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, командира відділення дистанційного мінування 4-го взводу ударних безпілотних авіаційних комплексів 1-ї роти ударних безпілотних авіаційних комплексів батальйону безпілотних систем військової частини А***, молодшого сержанта **Андрія Васильовича ГЕВКА** (18. 12. 1982 р.н.), серце якого перестало битися 16 червня під час лікування важкого поранення в одній із лікарень м. Дніпро, отриманого на Донеччині під час виконання бойового завдання.
Світлої пам'яті Андрій був чуйним і щирим чоловіком, добрим сином, чоловіком, батьком.
Мати Андрія Марія Гевко-Дуда у соцмережі написала: "Після тяжких поранень в лікарні м. Дніпро цієї ночі помер наш син Андрій. Тепер привезуть його на щиті. Хочеться кричати на весь світ від болю втрати. Залишив нас, батьків, молододружину Галину вдовою і двох діток сиротами. Синочку, спи спокійно,

тепер не болить нічого. Господи, забери сина в свої обійми".
"Вербівська громада з о. Віталієм Івашуком в Тернополі прощалася з нашим захисником, військовим Андрієм Гевком. Герой віддав найцінніше, що мав, - своє життя за нашу волю, за майбутню перемогу! Дуже хороша людина, товариш та чуйний син, батько та чоловік", - йдеться в повідомленні у спільноті "Хроніка села Вербова".
Захисник залишив у вічному смутку батьків, дружину, дітей Максима і Зорянку, сестру...
Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища. Щиро співчуваємо рідним, близьким, побратимам...
Вічна пам'ять, честь і шана Герою!..

Загинув на рідній
землі, а поховали у
Тернополі

21 червня жителі Тернопільської і Херсонської громад віддали останню шану військовослужбовцю, командира автомобільного відділення підвозу боєприпасів, уродженцю Голопристанської громади, що на Херсонщині, мешканцю Тернополя, молодшому сержанту **Ігорю Володимировичу НЕМЕНКУ** (2. 02. 1969 р.н.), який загинув 11 червня від поранень, несумисних із життям, під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Софіївка Херсонського району Херсонської області.
Світлої пам'яті Ігор був доброзичливим, чуйним, веселим, люблячим батьком, чоловіком, вмілим у своїй професії та відповідальним воїном, який боровий Україну від сніня минулого року. В мирному житті він займався ремонтом машин.
"Він дуже хотів повернутися додому. Але, на жаль, наш будинок в окупації. І наша родина переселилася жити в Тернопіль", - розповіла донька захисника Людмила.
Мужній воїн залишив у вічному смутку матір, дружину, сина і доньку.
Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища. Щірі співчуття рідним, близьким, побратимам...
Вічна пам'ять, честь та слава Герою!

Був справжнім
професіоналом

22 червня жителі Тернопільської та Великоберезовицької громад віддали останню шану військовослужбовцю, спецпризначенцю, командирі штурмового відділення Тернопільського корпусу оперативного-раптової дії поліції Тернопільщини, підполковнику поліції **Олександрі Михайловичі ВІНІЧУКУ** (28. 03. 1980 р.н.), який загинув 20 червня під час виконання бойового завдання поблизу села Іванопілля Краматорського району Донецької області.

Світлої пам'яті "Олександр був справжнім професіоналом і одним із найкращих командирів штурмового відділення тернопільського КОРДУ"... Символічно: у день заснування підрозділу ми втратили одного зі своїх найкращих бійців", - розповів начальник Головного управління Нацполіції у Тернопільській області Сергій Зюбаненко.

Олександр був одним із тих, про кого з повагою кажуть: професіонал своєї справи. За його плечима - майже 25 років служби в органах внутрішніх справ.
Від 2014 р. Олександр неодноразово брав участь у бойових діях - у зоні проведення АТО та ООС. У 2018 р. очолив штурмовий відділ з проведення спеціальних операцій в управлінні КОРД у Тернопільській області. Із початком повномасштабного вторгнення перебував на найгарячіших ділянках фронту.
Керівник обласної поліції висловив вдячність побратимам, які, ризикуючи власним життям, вивезли тіло Олександра з поля бою, аби його могли достойно провести в останню путь.
Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища. Щиро співчуваємо рідним, близьким, колегам, побратимам...
Вічна пам'ять, честь і шана Герою!..

Перестало битися
серце захисника
Донецького аеропорту

22 червня жителі Тербовлянської громади провели останню шану життєвою дорогою воїна, захисни-

ка Донецького аеропорту, тербовлянця **Андрія Петровича КОЦУРА** (3. 12. 1964 р.н.), серце якого перестало битися 21 червня внаслідок хвороби.
Світлої пам'яті Андрій захищав Україну від 2014 року. Як згадують побратими, був сміливим і мужнім воїном. Нещодавно, у зв'язку із досягненням 60-ліття, звільнився з війська.
Поховали захисника у рідному місті.
Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям...
Вічна пам'ять і шана Герою!

Поховали
у рідному селі

23 червня жителі Збаразької громади віддали останню шану військовослужбовцю, матросу батальйону берегової оборони, мешканцю села Нижчі Луб'янки **Володимирі Васильовичі ГАЛИШУ** (28. 05. 1995 р.н.), який загинув 8 березня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Білозерка на Херсонщині.
Світлої пам'яті Володимир був доброзичливим та щирим, працьовитим чоловіком. Поховали захисника у рідному селі.
Щиро співчуваємо батькам, сестрам, рідним і близьким...
Вічна пам'ять, честь і слава Герою!

Назавжди 22...

23 червня жителі Тернопільської громади провели останню шану життєвою дорогою військовослужбовця **Дениса Костянтиновича ФЕДОРЧУКА** (16. 10. 2002 р.н.), який загинув 9 вересня 2024 р. під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Неліпівка Бахмутського району Донецької області; від того часу його вважали зниклим безвісти. Рідні сподівалися, чекали, але дива не сталося...
Світлої пам'яті Денис вирішив долучитися до бригади спеціального призначення "Азов" на початку минулого року, у червні 2024 р. був поранений, після реабілітації повернувся до побратимів. Був сміливим і вмілим воїном.
Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища. Щиро співчуваємо рідним, близьким, побратимам...
Вічна пам'ять і шана Герою!

Був добрим
і щирим...

24 червня жителі Скалатської громади провели останню шану життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця села Магдалівка, що на Підволочизщині, **Михайла ГЕПАКА** (7. 06. 1990 р.н.), який загинув під час виконання бойового завдання.
Світлої пам'яті Михайла односельці згадують як дуже доброго, щирого, чуйного юнака, який завжди готовий був прийти на допомогу.
Поховали захисника у рідному селі.
Щиро співчуваємо батькам, рідним і близьким, побратимам...
Вічна пам'ять і слава Герою!
Герої не вмирають!
В.К.

Проща для родин полеглих та зниклих безвісти

■ У Марійському духовному центрі "Зарваниця" відбулася низка заходів, зокрема - духовна реабілітація для родин загиблих захисників України, де упродовж п'яти днів (16-20 червня) учасники мали змогу відновити внутрішню рівновагу через спільну молитву, духовні розмови та оздоровчі практики. Загалом, упродовж цих днів відбувалися такі події не лише у Зарваниці, а й у Тернополі.

Завдяки заходам 22 червня у Марійському духовному центрі "Зарваниця", де відбулася проща для родин загиблих та зниклих безвісти військовослужбовців. До святого місця прибуло понад півтори тисячі паломників з Тернопільської та сусідніх областей та спільно піднесли молитву за своїх рідних, яких забрала або досі не повернула війна.
Архієрейське Богослужіння очолив архієпископ-емерит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ Василь Семенюк, який у своєму слові висловив щирі співчуття, підтримку та вдячність родинам полеглих героїв. Він наголосив, що Церква завжди стоїть поруч із тими, хто несе біль втрати: "Ми молимося разом з вами, а ваша жертва - це святе свідчення вірності Богові та Україні".
Військовий капелан і співорганізатор прощі о. Микола Квич зазначив: "Проща стала не лише актом духовного єднання, а й потужним свідченням того, що біль втрати не ізолює, а об'єднує людей. У молитві, сльозах і мовчаннях відчувалася глибока солідарність, надія на зустріч та віра в перемогу - не лише військову, а й людську: перемогу світла над темрявою, надії над розпачем".
Свою чергою, отець Дмитро Телев'як, учасник прощі, наголосив на

глибокому сенсі цієї прощі: "Це - місце і час, де родини можуть принести Богові свій біль, свою тривогу і надію. Тут, дивлячись одне на одного, люди бачать, що не самі в своєму горі. Ця спільність дає силу й підтримку. Це молитва з серця, яке болить, але не здається".
Зворушливими стали історії родин, які поділилися своїм болем, надією та непохитною вірою. Як повідомляв "Суспільне", з Чортківської громади участь у прощі взяла Уляна Вишнівецька, мати зниклого безвісти військовослужбовця Іларіона Вишнівецького, який не виходить на зв'язок уже 11 місяців. Тримавши у руках військову форму сина, вона сказала: "Син завжди був і буде моїм героєм. Блакитно-чорна стрічка, яку ми носимо, символізує стан між небом і землею - саме в такому очікуванні ми, родини безвісти зниклих, живемо щодня. Сьогодні я подаю список з іменами двохсот побратимів сина, щоб молилися за кожного з них".
Галина Осовська зі Струсова розповіла про свого сина Мар'яна, який загинув 17 жовтня 2023 р. під час ракетного удару на Донеччині: "Ця проща - в пам'ять про нього. Він був добрим і світлим хлопцем, загинув, боронячи свою землю. Ми тут, щоб пам'ять про наших Героїв жила".

Вшанування В Івашківцях відкрили пам'ятник Івану Ковальчуку

Нещодавно в селі Івашківці парох місцевої церкви святого великомученика Димитрія Солунського отець Богдан Статкевич освятив пам'ятник молодому воїну Івану Ковальчуку, який загинув 28 червня два роки тому на російсько-українській війні. 31-річний командир відділення стрілецького батальйону більше року захищав рідний край, родину від агресивних окупантів. Мати з надією і молитвою чекала на повернення сина живим. Та не судилося...
Полетів святим ангелом до Небесного воїнства, отримавши смертельні поранення у бою біля населеного

пункту Берестове Бахмутського району Донецької області. 23 червня Івану Ковальчуку виповнилося би 33.

У Ладичині освятили три пам'ятні таблиці

22 червня у с. Ладичин, що на Тербовлянщині, відбулася пам'ятна подія - посвячення меморіальних дошок Героям України Оресту Клошнику, Андрію Трачу, Роману Гогусю, участь у якій взяли родини загиблих, представники місцевої влади та мешканці села.
Захід розпочався спільною молитвою, яку очолив парох о. Роман Зошук. Зворушливі слова прозвучали з уст священника, який освятив меморіальні дошки й закликав ніколи не забувати ціну свободи.

Цей пам'ятний знак назавжди залишиться свідченням нашої вдячності та шани тим, хто не пошкодував життя заради нашого мирного сьогодення. Ми схиляємо голови перед Героями і зобов'язуємося берегти пам'ять про них у наших серцях.
Пролунали щемливі слова подяки родинам Героїв у віршах, про мужність і патріотизм у піснях. Учасники заходу згадали кожного Героя, чий імена тепер викарбувані на дошках пам'яті як свідчення незламності та безмежної любові до Батьківщини.

Відзначили річницю, освятили скульптуру й дзвіницю

Урочиста академія з нагоди 145-річчя від дня народження отця Миколи Хмільовського

22 червня в селі Покропивна, що на Козівщині, на парафії Різдва Пресвятої Богородиці відбулася урочиста академія, присвячена 145-й річниці від дня народження відомого священника, громадсько-культурного діяча, уродженця цього села - отця Миколи Хмільовського (18. 05. 1880 - 30.04. 1963). Захід організували з благословення архієпископа і митрополита Тернопільського-Зборівського УГКЦ Теодора Мартинюка.

Святкування розпочалося з Божественної літургії, яку очолив декан Тернопільський о. д-р Віталій Козак у співслужінні з деканом Козлівського деканату о. Романом Гуком та священниками з навколишніх парафій. До молитви долучилися численні парафіяни, молодь, представники місцевої влади та громадськість.

Після літургії о. Віталій розповів про життя і жертвоне служіння отця Миколи Хмільовського. Особливу увагу він звернув на його духовний шлях як священника, військового капелана Української Галицької армії, радника Митрополічної консисторії та члена УГВР.

Відак до громади звернувся голова Тернопільського обласного товариства "Просвіта" ім. Т. Шевченка Петро Шимків. У своєму виступі він підкреслив вагому роль о. Хмільовського в національному і духовному відродженні українського народу, окресливши його як справжнього пастиря, просвітителя й борця за волю України. Завершенням академії

стала урочиста хода до пам'ятника отцю Миколі Хмільовському, що встановлений у 2012 р. у центрі села. Біля монумента священники відслужили панахиду, вшанувавши його світлу пам'ять спільною молитвою.

Владика Нестор звершив чин оновлення храму

В неділю, в день Всіх святих землі Української, митрополит Тернопільський і Кременецький Нестор звершив Божественну літургію з нагоди престольного свята в тернопільському храмі Всіх святих, в землі українській просіявших.

Його Високопреосвященству співслужили настоятель храму протоієрей Ігор Болюх, секретар Тернопільської єпархії протоієрей Олексій Головацький, запрошено духовенство.

Перед Літургією Високопреосвященніший владика звершив чин оновлення храму.

Під час відправи лунали молитовні прохання за воїнів, які захищають Україну, за владу і наш народ та за спокій душ усіх полеглих оборонців Батьківщини й мирних жителів.

На завершення Богослужіння Високопреосвященніший владика привітав присутніх у храмі зі святом.

У Завадівці відкрили скульптуру Архістратига Михаїла

В селі Завадівка на Чортківщині урочисто відкрили скульптуру Архістратига Михаїла "Борцям за волю України".

Фігуру у співслужінні духовенства освятив владика Дмитро Григорак, єпарх Буцацький УГКЦ, який зазна-

чив, що цей пам'ятник - не лише витвір мистецтва, а й потужний духовний символ незламності, захисту та віри.

Владика також подякував меценатам Аллі та Андрію Стечишином, завдяки яким проєкт спорудження скульптурної композиції було реалізовано.

Відкрив пам'ятний знак авторства Івана Мисаковича командир гармати 45-ї окремої артилерійської бригади Збройних сил України Віталій Сирляк.

Захід став прикладом єдності поколінь. Були зворушливі виступи дітей, спільна молитва, слова вдячності й відзнаки тим, хто підтримував ідею та втілення цього пам'ятника.

Володимир Фірман освятив новозбудовану дзвіницю

22 червня в селі Петриків, що поблизу Тернополя, відбулися

урочистості з нагоди храмового празника. Центральною подією свята стало освячення новозбудованої дзвіниці, чин якого звершив єпископ-помічник Володимир Фірман.

Архієрей очолив святкову Божественну літургію, у якій взяла участь численні віряни та духовенство з навколишніх парафій.

У проповіді владика наголосив на важливості постійної молитви за український народ. Він також відзначив живу віру громади та її активну участь у житті парафії.

Освяченою водою архієрей окропив новозведену дзвіницю та всіх присутніх. Владика висловив щире подяку жертводавцям, будівничим і парафіянам, які долучилися до реалізації цього важливого для громади проєкту.

Пані Богдана, яка, до речі, відсвяткувала черговий ювілей, є вельми знаною на Тернопільній особистістю. Все життя вона пропрацювала інженером-конструктором на заводах різних українських міст, проте її творча душа завжди прагнула освоювати щось нове. Як зізналася Богдана Йосипівна, їй подобається процес навчання. Тож опанувала й образотворче мистецтво, і літературу, і музику. До речі,

■ У неділю, 22 червня, у світлиці ТОО НСПУ відбулися чергові "Творчі діалоги" під егідою обласного літературного об'єднання. Цього разу свою творчість презентувала Богдана Дурда.

понад 30 років своїми навичками гри на гітарі вона радо ділилася з учнями. А нещодавно ще й отримала диплом психолога.

Її полотна прикрашають колекції кількох українських музеїв, експонувалися на персональних та збірних виставках у різних кутках нашої держави. Окрім того, художниця ілюструвала як власні книги, так і книги інших авторів.

Богдана Йосипівна видала три поетичних збірки, стала авторкою музики та слів, а також виконавицею понад два пісень. Її пісні та романси є в репертуарах відомих українських бардів й естрадних виконавців.

Як зізналася винуватиці події, вірші вона почала писати лише із бажання дізнатися, чи в неї це вийде. І таки вийшло, ще й так, що за плечима вже не одна сотня творчих зустрічей, концертів, а також численні нагороди, здобуті на різних конкурсах і фестивалях. Пані Богдана, окрім рідної української, вільно володіє п'ятьма мовами. Тож слухачі змогли насолоджуватися її піснями польською та іспанською мовами.

На творчому заході щедро луна-

ло поетичне слово. А творчий доробок поетеси багатогранний: від громадянської та філософської лірики до іскрометного гумору. Гадаю, що усім причетним до літератури особливо запам'яталися слова ронделя "Високе таїнство слова", як нагадування про його силу та вплив на душі читачів. Кілька віршів читала акторка театру Віра Самчук. До речі, один з них, "Жоржина на дроті", має дуже цікаву історію і є, за словами авторки, чи не єдиним у жанрі інтимної лірики.

Коли слово надали гостям, то бажаючи висловити господам свою повагу, привітати її з ювілеєм виявилось чимало. Зокрема, голова літоб'єднання Зіновій Кипибіда високо оцінив її творчість і від імені літературної спільноти вручив грамоту. Вітала ювілярку і поетеса Олександра Кара, яка, до речі, теж нещодавно відсвяткувала ювілей. Свої поетичні присвяти дарували Валерій Дідух, Марія Карпик, Надія Бригідир, Галина Галан. Автор цих рядків теж зачитав присвяту, в рядках якої читаються назви поетичних збірок та творів авторки:

У лабіринтах долі поводити -
Її яскраве слово поетичне,
А спів струни - дієвий еліксир
Для душ людських,
мов зіллячко медичне.

Римує й пензель світлі кольори,
На полотні народжує шедеври,
Щоб підмішати в дану нам згори
Ріку життя художню атмосферу.

Стікають між урвистих берегів
Літа у даль, тож кредо поетеси -
Тримати віру в силу почуттів
Над греблею технічного прогресу.

Аби не виникав культурний шок,
У неї плани й помисли високі:
Нехай співають діти з пелюшок,
А вишеньки хай зріють несолодкі.

Модераторка заходу Василина Товчанська прочитала акроприсвяту, яка займе достойне місце серед інших на стенді обласної письменницької спілки. Цього разу "Творчі діалоги" не вквалися в хронологічні рамки, бо слухачі ніяк не хотіли розходитися і щоразу просили виконати пісню "на біс". Тож фінальним акордом стала патріотична пісня "Ми - елітарні війська", присвячена мужнім воїнам, які героїчно боронять нашу землю.

Тарас КОМАРИНСЬКИЙ

Поетам шкідливий цинічний бедлам...

(Слово на підтримку традиційного українського мелосу)

"Організоване життя нації не обмежується її політичними інтересами, а виявляється на різних дільницях, в різних галузях культурно-освітніх, наукових, релігійних, професійних, господарчих і всяких інших змагань".

Симон Петлюра.

«Сучасна українська еміграція та її завдання»

Українська пісенна творчість
Синочок бажає,
щоб його матір
спіткав інсульт...

Наведене висловлювання державника, публіциста С. Петлюри неодноразово розбурхувало моє сумління, а тепер спонукало порушити незручну тему, що її так послідовно замовчує наша чиновницька номенклатура від Міністерства культури. Маю на увазі телевізійний

конкурс Євробачення, що його перетворено на розсадник цинічного бедламу, аби зводити молоду паросту на манівці бездуховності, відвертати увагу від реалій життя браконьєрськими силлями шаблонного мислення.

Чимало непосвячених вибухнуть невдоволенням, бо, бачте, українські конкурсанти займають там підірвані позиції фінальних стадій Євробачення, завойовують прихильність європейського глядача. Але ці мудрагелі забувають, що під час повномасштабної російсько-української війни за наших конкурсантів активно голосували переважно наші ж громадяни, які залишили свої домівки і все десятиліттями нажито добро, бо рятувалися від війни. Так, у 2022 р. наші біженці дружно підтримали композицію "Стефанія" гурту "Калуш-Оркестра". А чого ж, коли до неоконкретного тексту цієї пісні вклинювано шаманське заклинання:

Заспівай мені, мамо, колицкову,
Хочу це почути твоє рідне слово.
Я не в пеленах но ма но ма,

хватить,

Як би я не вирів,
на вирів за речі платити.
Я не мала дитина,
вона далі нерви тратити.
Я гуляв, шляк би тебе трафив.

Ти все молода, о, мамо, на піку.
Якщо не ціну опіку на піку слави
мені в туліку
Забивайте піку цю піку, я би попик
спік своєю любов'ю...

Прощу звернути увагу на брутальний рядок: "Я гуляв, шляк би тебе трафив", бо дехто вважає, що такі емоційні фуки цілком допустимі, тому що набагато культурніші від кацапських матюків. Але ж подібні лайки ("Трастя твой матер!", "А нехай тобі грець") вживають не лише для вираження гніву, але й із наміром наклакати на когось лихо. У нашому випадку вельми турботливий синочок бажає, щоб його матір спіткав інсульт...

Осмисливши усю порцію наведеної белькотні, зрозумів, що вона фокусувалася на підсвідомості моїх пригноблених співвітчизників, щоб ті розчовпали - це пісенне "диво" зовсім не про матір якогось ремісника від мистецтва, а про їхню безталанну Україну, яка не спромоглася гарантувати своїм громадянам ані безпечного життя, ані перспективи гармонійного розвитку. Щоб ця сентенція стала твердим переконанням, а не вилетіла через друге вухо, то її зафіксували за допомогою невербальної інформації - музичної складової приспіву, що її, за гуцульськими мотива-

ми, створив штучний інтелект.

Євро бачення-2023 і
тернопільський гурт
"Творчі"

На конкурсі Євро бачення-2023 р. Україну представляв тернопільський гурт "Творчі" із пісню "Серце із сталі", яку презентували як моральну підтримку оборонцям "Азов-сталі". У тому, що цей благодійний намір звівся до примітивного пустослів'я, переконує недолугий пісенний текст, зокрема і приспів: Байдуже на твої слова, Байдуже на твої почуття, Геть з дороги, Бо у мене серце зі сталі. Байдуже на твої слова Чи на твої почуття, У мене серце зі сталі Оо ...

Відверто дисонує із заявленим задумом і музичний супровід. Якби цей втаємничений гурт прогундосив цю композицію під час обласного відбіркового туру конкурсу Євробачення, то цілком вірогідно, що теж посів би перше місце, але з протилежного кінця реєстраційного списку...

Закінчення на 7 стор.

Теребовлянському фаховому коледжу культури і мистецтв - 85!

У продовж десятиліть заклад змінював назви, розширював спеціалізації, але незмінним залишалося головне - виховання фахівців культури, які формують духовне обличчя нації. Актори, режисери, хореографи, майстри народних художніх промислів, вокалісти, хормейстери, фахівці бібліотечної справи та менеджменту соціокультурної діяльності - більше одинадцяти тисяч випускників за понад вісім десятиріч років. Вони тримають культурно-мистецький фронт в Україні та за кордоном - плекають українську пісню, традицію, душу.

Із нагоди ювілею закладу 23 червня відбулася мистецька імпреза "Купальські вогні ювілею".

Урочистий захід зібрав педагогів, студентів, випускників, гостей і друзів коледжу, об'єднавши усіх у спільному вшануванні багатогранної культурної спадщини навчального закладу.

Академічну спільноту закладу освіти привітали з нагоди ювілею начальники обласної військової адміністрації В'ячеслав Негода, голова Тернопільської обласної ради Богдан Бутковський, перший заступник

голови обласної ради Володимир Болещук, депутати обласної ради.

Працівникам коледжу вручили грамоти, подяки та цінні подарунки за відданість професії та збереження культурної спадщини, вагомий внесок у розвиток культури краю та підготовку фахівців.

Керівниця Теребовлянського фахового коледжу культури і мистецтв Олена Ткачук подякувала за теплі слова, високу оцінку та постійну підтримку нашої молоді й культурних ініціатив в такій важливий для України час.

Сьогодні Теребовлянський фаховий коледж культури і мистецтв - це сучасний освітній заклад з усіма умовами для повноцінного творчого й професійного зростання. Оснащена матеріально-технічна база включає 27 навчальних кабінетів, 41 аудиторію для занять з музичними інструментами, зали для хореографії, актову залу, мультимедійні засоби. Гості, які приїхали на ювілей коледжу, були приємно вражені сценічною майстерністю виконавців, режисерським підходом, хореографічними постановками і, звичайно, теплою і дружньою атмосферою, яка панувала в залі.

«Святий» грабіж московських попів

■ У самому серці Кременця, де старовинний Свято-Миколаївський собор стоїть, як мовчазний свідок української історії, розгорнулася справжня детективна драма. Троє священнослужителів із так званого московського патріархату вирішили, що державні ікони та інші культові предмети, які століттями прикрашали собор, краще виглядатимуть... у їхніх приватних колекціях. І це все - на тлі російської агресії, коли кожен клантик української спадщини стає мішенню не лише для ракет, а й для липких рук.

Ікони, чаші, дарохранильніці на мільйони гривень: «святий» бізнес

У грудні 2023 року, коли Свято-Миколаївський собор нарешті повернули під повне державне управління, комісія виявила пропажу під час інвентаризації. Ікони та кивоти XIX століття, церковні чаші, стародруки - усе це, за оцінками, коштує мільйони гривень. За результатами досудового слідства, правоохоронцям вдалося відшукати частину викрадених історичних цінностей вартістю понад 300 тисяч гривень. Непоганий "улов" для тих, хто мав би молитися за спасіння душ, а не за вдалу крадіжку. Виконавча служба, яка виселяла московських кліриків із собору, ймовірно, не очікувала, що разом із ними зникне частина національного надбання. Утім, усі порушення чітко зафіксовано.

Цинічним і водночас демонстративним доказом крадіжки безцінних реліквій із Свято-Миколаївського собору є слова одного з колишніх священнослужителів у статті "Кременець - місто церков і соборів: Собор Святого Миколая: історичні факти" на сайті kremenets.city. У матеріалі йдеться про перелік ікон та інших історичних предметів, які століттями жертвувалися громаді міста й зберігалися в храмі. Стаття була опублікована в період, коли договір оренди собору було припинено, а судовий процес щодо повернення храму з користування парафії УПЦ в управління Кременецько-Почаївського державного історико-архітектурного заповідника ще тривав. Зі згаданого в статті переліку працівники заповідника та слідчі не виявили срібно-золотої дарохранильніці, кількох цінних ікон та іншого церковного начиння. За оцінками, вартість зниклих предметів може перевищувати мільйон гривень. Факт перебування цих реліквій у соборі підтверджують згад-

ки в історичній літературі кінця XIX століття, договір користування майном, інвентарні списки 1946 року, а також паспорт пам'ятки. Це ще раз доводить, що всі ці предмети належали собору, громаді міста, є надбанням народу та державною власністю, а не екскористувавам.

Звісно, такі дії не залишилися безкарними. На початку 2024 року, коли в соборі вперше пролунала молитва українською мовою, кременецькі правоохоронці встановили причетних до зникнення ікон кліриків і зареєстрували кримінальне провадження. Зібрана під час слідства доказова база стала підставою для оголошення підозр трьом священнослужителям УПЦ. Провадження скеровано до суду з обвинувальним актом. У червні 2025 року справу розглядатимуть у суді.

Московський патріархат: від молитов до мародерства

Ця історія - не лише про крадіжку. Це про те, як московський патріархат, який роками паразитував на українських святинях, навіть у час війни не втрачає можливості "прихватувати" щось цінне. Поки Росія обстрілює наші міста, її вірні слуги в рясах, схоже, вирішили винести з України не тільки ікони, а й залишки совісті. І це в той час, коли кожен українець бореться за свою землю, культуру і віру!

Свято-Миколаївський собор, анексований російською церквою ще в 1832 році, у 2023-му повернувся до українців. І що ж? Замість того, щоб передати храм із повагою, дехто вирішив "врятувати" ікони від української юрисдикції! Але, панове, це не "порятунок", а банальне мародерство, ще й у воєнний час, коли кожен такий злочин - це удар у спину.

Чому це важливо?

Ця афера - не просто локальний скандал у Кременці. Це символ того, як московський патріархат, прикриваючись рясами, продовжує підривати українську ідентичність. Поки наші захисники на фронті борються з окупантами, у тилу дехто намагається розтягнути нашу спадщину по кишенях. Але Кременець - не те місце, де таке проковтнуть мовчки. Тож нехай ця історія стане ще одним цвяхом у труну впливу московської церкви в Україні. А ікони? Вони повернуться до собору, де їм і місце - у серці української віри, а не в чийось коморах. І хай наступного разу "святі отці" подумують двічі, перш ніж тягнути руки до того, що належить народові.

Тарас САВЧУН

Тернопільщина лідирує у виробництві молока

■ За даними Асоціації виробників молока, за останні вісім років регіон потроїв обсяги виробництва - з 64 тисяч тонн у 2016 році до 189 тисяч тонн у 2024 році.

Заступниця генеральної директорки Асоціації Олена Жупінас зазначила, що у 2024 році українські ферми на-доїли майже 3 мільйони тонн сирого молока, а за перший квартал 2025 року ви-робництво зросло на 5,5%, порівняно з ми-нулим роком. Тернопільщина вирізняється найбільшим приростом - 11,6% у 2024 році, порівняно з 2023-м.

На одному з фермерських господарств області, яке розширило поголів'я з 50 до 1000 корів, заступник генерального дирек-тора Борис Рудюк розповів, що корови джерсійської породи, імпортовані з Данії, дають 25-30 літрів молока екстракласу на день. Молоко видоюють безконтактно, з подвійною фільтрацією та охолодженням, що відповідає європейським ветеринарним стандартам.

Директор департаменту агропромислово-го розвитку Володимир Стахів додає, що попри зменшення поголів'я в особистих се-лянських господарствах, загальна кількість дійних корів в області перевищує 75 тисяч. У сільгоспідприємствах поголів'я зросло до 19,3 тисячі, а на окремих фермах річний надій на корову сягає 14 тисяч кілограмів - у рази більше, ніж за радянських часів

Усі продукти подорожчали

■ За даними Державної служби статистики Ук-раїни, у 2025 році ціни на продукти харчування в Україні значно зросли.

Загальна інфляція приско-рилася до 15,9%, тоді як продуктова інфляція сяг-нула 22,1%. Основними причинами стали неврожай ми-нулого року та весняні замороз-ки 2025 року, які негативно вплинули на врожайність.

Найбільше подорожчали овочі: ціна на капусту зросла на 227,3% до 53,5 грн за кілограм, морква - на 160,9% до 43,3 грн за кілограм. Яблука додали в ціні 127,1%, досягнувши 58,0 грн за кілограм. Яйця подорож-чали на 89,9% до 54,2 грн за десяток.

Серед інших продуктів: бо-рошно зросло на 39,5% до 21,7 грн за кілограм, гречана крупа - на 32,7% до 35,6 грн за кілог-рам, пачка вершкового масла (200 г) - на 34,3% до 107,3 грн, а соняшникова олія - на 39,0% до 80,6 грн за літр.

Випускники отримають гроші

■ У Чортківській громаді випус-кники шкіл, які показали високий результат на Націо-нальному мультипредметному тесті (НМТ) 2025 року, отри-мають грошові премії.

Випускники, які набрали 181 бал і вище з усіх чотирьох предметів НМТ (трьох обов'яз-кових та одного додаткового)

та не навчалися екстернатом, отри-мають по 10 000 гривень. Ті, хто на-брав 181 бал і вище з двох предметів, а з інших двох - від 171,5 до 180 балів, або 181 бал і вище з трьох предметів, а з одного - від 171,5 до 180 балів, отримають по 8 000 гривень.

Грошові винагороди надавати-муться незалежно від того, чи от-римав випускник свідоцтво з відзна-кою, якщо результати НМТ відпов-ідають зазначеним критеріям.

Мобілізація чоловіків 50-60 років

■ Військовозобов'язані цієї вікової категорії, які не мають відстрочки, броні чи статусу непридатності за станом здоров'я, можуть бути призовані до сил оборони.

Чоловіки 50-60 років зобов'-язані оновлювати військово-облікові дані, мати при собі документи та перебувати до ТЦК і СП за повісткою. На них та-кож поширюється заборона на виїзд за кордон під час воєнного стану, за винятком випадків із підтвердже-ними підставами, як-от наявність трьох неповнолітніх дітей.

Експерти зазначають, що таких при-

зовників часто спрямовують на логі-стичні посади, водіїв, тилові спеціаль-ності чи піхоту, уникаючи штурмових завдань. За військовим досвідом чи спеціальністю їх можуть залучити до оборони чи оборонних підприємств. Адвокат Роман Сімунін додає, що призов із категоріями "Б" непридат-ності (3-4) можливий для служби в тилу, логістиці чи медпідприємствах.

Право

Розшукали 91 дитину

З початку 2025 року до поліції Тернопільської області над-ійшло 82 повідомлення про зникнення 91 дитини. Зав-дяки оперативним діям правоох-оронців усіх дітей вдалося знайти, з них 84 - протягом першої доби.

У 16 випадках слідчі відкривали кримінальні провадження за ст. 115 КК України з позначкою "безвісно відсутній". За словами начальника відділу ювенальної превенції ГУНП в Тернопільській області Олега Добро-польського, основною причиною ди-тячих втеч є емоційні проблеми: кон-флікти в сім'ї, нерозуміння, тиск або брак уваги від дорослих. "Багато втеч можна було б уникнути, якби в ро-

дині було більше щирої розмови, підтримки й турботи", - зазначив він.

Поліцейські не лише розшукують дітей, а й проводять профілактич-ну роботу: аналізують причини, спілкуються з родинами та працю-ють над запобіганням повторним випадкам. У разі зникнення дитини правоохоронці закликають не зай-матися пошуками самостійно, а од-разу звертатися до поліції, адже кожна хвилина має значення.

У період літніх канікул поліція нагадує батькам про важливість ді-алогу з дітьми. Щира розмова та просте запитання "Як ти?" можуть запобігти біді. Спокійні канікули - це канікули в безпеці.

Співмешканка вкрала значну суму грошей

Тернопільські поліцейські ого-лосили підозру 40-річній жи-тельці міста у крадіжці знач-ної суми грошей. За даними слідства, жінка вкрала кошти у знай-омого, скориставшись його довірою.

Чоловік розповів, що тривалий час у нього мешкала його знайома. Та котрогось дня жінка пішла з дому і не повернулася. Причину зникнення зрозумів, коли отримав сповіщення про зняття з банківсь-

кої картки великої суми грошей.

Потерпілий звернувся до право-охоронців, повідомивши про зник-нення грошей. Поліцейські прове-ли оперативні заходи та встанови-ли причетність підозрюваної до зло-чину. Її інкримінують винищення кра-діжки в особливо великих розмі-рах за ч. 4 ст. 185 КК України. На-разі триває досудове розслідуван-ня, підозрюваній загрожує позбав-лення волі на строк до семи років.

Знешкодили незаконні оборудки у ТЦК

■ Одразу у двох територіаль-них центрах комплектуван-ня операторів ДВБ та слідчі поліції Тернопільщи-ни викрили корупційні оборудки. Зловмисникам, серед яких двоє діючих та один колишній працівник ТЦК, оголошено про підоз-ру. Їм загрожує до восьми років позбавлення волі.

Оперативники Тернопільсько-го управління Департаменту внутрішньої безпеки Нац-поліції та слідчі ГУНП в Тер-нопільській області у співпраці із працівниками СБУ провели комплекс заходів, спрямованих на викриття осіб, які налагоджують незаконні схеми уникнення від мобілізації. Цього разу на протиправних діях викрили двох працівників військової установи та одного їхнього колиш-нього колегу. Так, військовий одно-го з РТЦК разом зі своїм спільни-ком, колишнім військовослужбовцем цього ж підрозділу, пообіцяли чо-ловіку оформити документи про виз-

нання його непридатним до служ-би. За таку послугу зажажали отри-мати 20 тисяч доларів. Для реалі-зації задуманого змовники ніби мали вплинути на посадовців центру ком-плектування, за командою яких і "ви-готовили" б необхідні документи з фейковим медичним діагнозом.

Внутрішня безпека поліції у взає-модії із працівниками військової контррозвідки СБУ та слідчими поліції Тернопільщини задокумен-тували отримання спільниками 10 тисяч доларів авансу за виготовлен-ня майбутніх документів.

А от співробітником іншого ТЦК вир-ішив заробити на військовозобов'я-заному мешканцю Тернопільщини, який перебував у розшуку в системі "ОБЕРІГ". Фігурант запропонував чоловікові домовитись із посадовця-ми установи про зняття його з роз-шуку. Спочатку він попросив перера-хувати йому на банківську картку аванс - у розмірі 1000 грн, а потім віддати всю суму за послугу - 700 доларів. Оперативники регіонально-го управління ДВБ, СБУ та слідчі поліції затримали зловмисника одра-зу після одержання ним грошей.

Від ураження струмом загинув чоловік

У Борщівській громаді Тернопі-льської області сталася тра-гедія: 47-річний чоловік заги-нув від ураження електричним струмом. За попередніми даними, інцидент трапився під час виконання робіт поблизу електрообладнання.

На місце події виїжджала слідчо-

оперативна група. Поліцейські вста-новлюють обставини та причини не-щасного випадку. За цим фактом відкрито кримінальне провадження за ч. 2 ст. 272 КК України (порушен-ня правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою).

Триває досудове розслідування.

Верховний Суд призначив новий розгляд справи посадовця Тернопільської міськради

Верховний Суд підтримав пози-цію Тернопільської обласної прокуратури, скасувавши рішення апеляційного суду та призначивши новий розгляд справи щодо посадовця міської ради, обвину-ваченого у службовій недбалості (ч. 2 ст. 367 КК України). Чиновника звину-вачують у безпідставному погодженні проекту землеустрою для виділення зе-мельної ділянки вартістю понад 1,3 млн грн під індивідуальне будівництво в Тер-

нополі, що порушило Генеральний план, План зонування території міста та містобудівну документацію.

Раніше суд першої інстанції вип-равдав посадовця, а апеляційний суд залишив це рішення в силі. Проте прокурори оскаржили ці рішення, наполягаючи на неправильному за-стосуванні закону. Верховний Суд погодився з аргументами прокура-тури, і справа знову розглядатиметь-ся в апеляційній інстанції.

Підприємство сплатить понад 700 тис. грн за незаконну вирубку дерев

Господарський суд Тернопі-льської області задовольнив позов Бережанської окруж-ної прокуратури, поданий в інтересах держави, до ДП "Бережа-нирайагроліс". Підприємство зобов'-язали відшкодувати понад 700 тис грн шкоди, завдану незаконною вируб-кою 80 дерев породи дуб червоний. За даними прокурорів, через нена-

лежну організацію охорони лісу пра-цівниками підприємства було незакон-но зрубано дерева без відповідного лісорубного квитка. За оцінкою Дер-жавної екологічної інспекції, терито-ріальний громаді та довкіллю завдано збитків на суму понад 700 тис грн. Рішення суду набуде законної сили, після чого підприємство сплатить за-значену суму до бюджету.

Податкова знижка за навчання

■ Громадяни України, які у 2024 р. понесли витрати, пов'язані з оплатою навчання, мають право скористатися податковою знижкою. Йдеться про зменшення суми загального річного оподаткованого доходу, з якого сплачується податок на доходи фізичних осіб (ПДФО). Це право передбачено Подат-ковим кодексом України, зокрема статтею 166.

Щоб скористатися правом на податкову знижку, фізична особа-резидент (громадя-нин України, що проживає на території держави) повинна до 31 грудня 2025 р. включно подати податкову декларацію про майно-вий стан і доходи за 2024 рік.

Нагадаємо, що податкова зниж-ка - це документально підтвердже-на сума витрат, понесених платни-ком податку протягом звітного року (у цьому випадку - 2024), яку доз-волено вирахувати з його загаль-ного річного оподаткованого до-ходу. Таке зменшення застосовуєть-ся лише до доходу, отриманого у вигляді заробітної плати та/або дивідендів, і лише в тих випадках, які визначені законодавством.

У випадку витрат на оплату на-вчання, база оподаткування визна-чається шляхом зменшення суми річної заробітної плати на: суму страхових внесків до Накопичува-льного пенсійного фонду загальноо-бов'язкового державного пенсійно-го страхування (за наявності); суму податкової соціальної пільги (ПСП), якщо особа мала на неї право; суму фактичних витрат на навчання, підтверджених відповідними доку-ментами.

Всю інформацію про нарахований дохід, утриманий ПДФО та засто-совані пільги фізична особа отри-мує у довідці про доходи, яку надає роботодавець.

Розмір податкової знижки розра-ховується наступним чином: із суми ПДФО, утриманого із заробітної плати за рік, віднімається сума ПДФО, яка обчислюється як добу-ток скоригованої бази оподаткуван-ня (після віднімання витрат на на-вчання) і ставки податку.

Якщо особа отримувала заробіт-ну плату, що оподатковувалася за різними ставками, розрахунок про-водиться пропорційно до часток

доходів, що оподатковувалися за кожною ставкою, у загальній сумі річного доходу.

Для того, щоб скористатися по-датковою знижкою за оплату на-вчання, потрібно подати до подат-кового органу податкову деклара-цію та пакет підтверджувальних документів.

Перелік необхідних документів: копія паспорта (1, 2 сторінки та сторінка з місцем реєстрації) - і студента, і одного з батьків, який подає декларацію; копія реєстрац-ійного номера облікової картки платника податків (ІПН) - студента та одного з батьків; копія догово-ру з навчальним закладом; копії квитанцій, чеків або платіжних до-ручень про сплату за навчання у 2024 р.; копія свідоцтва про народ-ження дитини (для підтвердження спорідненості між студентом та платником); оригінал довідки з місця роботи про (нараховану за-робітну плату, утриманий ПДФО, суму податкової соціальної пільги (якщо вона застосовувалася), банківські реквізити для зарахуван-ня коштів (номер рахунку, назва банку та ПДФО).

Після подання декларації та па-кета документів, податкова служба проводить перевірку даних. Якщо всі умови дотримано - протягом 60 календарних днів здійснюється по-вернення суми податку, яку було сплачено надміру.

Податкова знижка - це дієвий механізм зменшення податкового навантаження та часткового повер-нення витрат, пов'язаних з важли-вими соціальними цілями, зокрема - освітою. Скористайтеся цим пра-вом, щоб компенсувати частину вит-рат, понесених у 2024 році.

Сектор інформаційної взаємодії Головного управління ДПС у Тернопільській області

Для дітей великих і малих

Рахункові загадки

- В перукарню ходять лисі?!
- Їх було сьогодні вісім.
Половина з них - вусаті,
чверть - вусаті й бородаті.
Порахуй усе, як слід:
скільки стрижено борід?
Скільки лисих тих голилось?
Скільки вусами гордились? ***

"Синку!" - кличе бабця тата.

"Внуче!" - кличе дід.
На скількох нас готувати
матінці обід? ***

Слон, слониха й слоненя
до ставочка йдуть щодня,
але там, на їхнє лихо,
Є вже слоник, слон, слониха.
Скільки у гурті слоних?
Скільки слоників при них?
Ірина ДЕМ'ЯНОВА

А чи знаєте ви?

Цікавинки з життя слонів

■ Нині на Землі проживають лише три види слонів: африканський саванний, африканський лісовий та індійський. Всі інші вже зникли з лиця Землі.

Слон - найбільший в світі сучасний ссавець. Маса африканського слона може досягати 7,5 тонн. А висота в плечах - 4 м. Індійські слони на третину легші та досягають у висоту не більше 3 м.

Дорослий слон може з'їсти 200 кілограмів трави, пагонів чагарників та листя за день. Тільки уявіть собі, щоб прогодувати одного слона упродовж року, потрібна рослинність з площі 5 кв. км!

Всього за один день слон випиває від 100 до 220 л води, тоді коли хобот цього велетня вміщує всього 7,5 літрів рідини.

Живуть слони довго - до 70-80 років.

Хобот для слона важить на багато більше, ніж рука для людини. Цей дивовижний орган дозволяє тварині дихати, їсти, пити та сте-

Червень

Уже достигли вишні. Червень мліє над селом.
Учора дощ змив коси вербам. А солов'я мучить безсоння. І він не дає спати закоханим. Вони ж цілуються, їх не візьме сон.

Уже достигли вишні. Смак їх п'янкий. Це смак червня, п'яного червня. Куштуючи їх, розумієш - цей світ прекрасний!

Р. ДРОНЮК

Оберіг

■ Цю історію мені розповіла знайома жінка, яку я недавно зустріла в нашому місті.

Її син повернувся додому з війни у короткотривалу відпустку. До речі, він був моїм вихованцем, тому мені цікаво було дізнатися про нього.

Ми стояли біля розквітлх півників та півонів, і я мимоволі подумала, що добре, що він вдома саме в цю квітучу пору.

- В окопі сиділи тижнями, - розповідає жінка і зітхає важко. На її очах з'являються сльози, і я бачу, що їй не легко говорити.

- Він прийшов контужений, дивом залишився живий, - каже і замовкає.

- Бо ж ви щодня молилися за нього, - стверджую я, і жінка, витираючи сльози, що вже покотилися щочками, якось світлішає на обличчі.

- Молилася, бо я дуже вірю в силу молитви.

Ото, колись, мій тато, як виряджав сина, мого брата, до війська, то робив такий обряд, який знали старі люди. Повернув його з воріт до хати, сказав, щоб він помолився перед образами, посидів хвилину, а тоді йшов. Цей звичай повертання на молитву давав тверду впевненість, що син повернеться додому.

- І я так зробила, - каже моя співрозмовниця. Завернула Павла на молитву. Він помолився, сів на ліжко біля мене, перед дорогою на війну, і каже: "Мамо, я хочу у вас щось попросити".
- Преси сину, - кажу я.
І він попросив у мене мою намолену вервичку.

- Я знаю, що то вона йому життя врятувала, бо, потрапивши під бомбардування, його засипало землею і контузило, але не вбило. Пролежав довго без свідомості, але дивом живив.

- Яке то щастя було, як я його обіймала! - розквітає жінка, наче та півонія.

Мене до глибини душі схвилювала ця щира розповідь. Дай Боже, щоб мамині обереги і їхні невинні молитви вберегли усіх наших воїнів.

Молімося щиро, бо Господня опіка - то є найбільша сила і в небі, і на землі...

Раїса ОБШАРЬСКА

■ Ілона знову отримала на "горіхи". Батько несамовито кричав і бив її по руках.

- Тобі повилазило, нездара безвідповідальна, - волав, розмахуючи руками, - бабуся лежача. Твій обов'язок її доглядати. А мій і мамин - гроші заробляти. На тебе, ледащо, неможливо покластися.
- Вибач, тату, - благала Ілонка, - такого більше не буде.

"І як так сталося? - картала себе дівчинка. - Лишень на пів години вийшла до хвіртки з подругою побалукати. А бабця з ліжка на підлогу скотилася. Вона не змогла її підняти. До сусіда побігла. Аж тут тато повернувся з тракторної бригади. Літо ж, гаряча пора. І почалося..."

14-річна школярка і так уроки запустила. Хоча раніше найкраще навчалася. Малювала дуже добре і про художній заклад мріяла. Бабця півтора роки, як злягла. З драбини, бідолашна, гепнулася просто на голову. З тих пір стала майже нерухомою, а батько виявився деспотом...

- Закрий рота. Два крісла підсунути треба було. Скільки в твою безтолкову голову втовкмачувати елементарне, - батько ніяк не міг заспокоїтися. - А то малюєш всіяку дурню, а про інших зовсім не думаєш.

Донька лише зігнула голову і слухала знервованого тата. Він був добрим, та відколи його мати злягла, його наче підмінили. Замість того, аби захистити свою кровинку, він перетворювався на агресивного звіра. Почувалася нещасною. Не життя, а суцільне пекло, критика і контроль, наче у військовій казармі. Неньці теж частенько перепадали стусани. Обидві терпіли, сподівалися і надіялися, що господар обійста зміниться.

Але... пекло продовжувалося. Бабуся через два роки померла, проте батько не ставав інакшим.

...Якось тато забажав поїхати з мамою на море. Повернувшись через десять днів, рвав і метав.

Не такий, як батько...

- Ти знову виявилася нікчемою. Ну, нічого не можна довірити. Бачиш, як вся громада зів'яла. Не могла полити. Важко? Знову про все забула зі своїми теревеннями з подружками чи цим тупим мальовидлом. І мені байдуже, що тут була спека до тридцяти градусів. У хаті повний безлад. А потрібно було все помітити, прибрати і покласти ідеально.

Ілона хотіла щось сказати, та батько раптово вдарив її по губах так сильно, що кров ще довго ющи- лася. Мати підбігла, обійняла, але теж отримала побой.

Донька знала, що відтепер вона більше ніколи не пробачить божевільному татові його жорстоких вчинків. Завжди пам'ятатиме тотальне приниження за будь-яку провинку - ляпаси, стусани і синці на тілі, які довго не сходили. Усе, що вона любила, знецінювалося і забороня-

лося батьком. Він не бачив у ній особистості. Вона ж не ганчірка, аби з нею так жорстко й нищо поводитися. Тому весь свій біль і фантазії виливала фарбами на полотно...

Згодом Ілонка вийшла з дому, фактично втекла. Сама легко вступила до художнього училища. Гуртожитком і дворовим харчуванням її, Богу дякувати, забезпечили. Вона дуже раділа цьому. А від агресивного батечка зовсім не хотіла залежати. Він і так постійно їй дорікав. Набридло бути жертвою. Лише мама, коли донька зрідка приїжджала додому, аби тато не бачив, давала їй незначні кошти, які їй дивом вдавалося приховати.

А потім викладачка помітила її неабиякий хист до мистецтва.

- Ілонко, - щиро наголошувала, - запам'ятай, ти творча особистість, маєш гідно жити і добре заробляти.

Затьмарене свято

■ Петро і Марія прожили життя в мирі й злагоді. Марія завжди дбала, щоб Петро був нагодований, мав чисту одягу. Словом, робила все, щоб про неї сусіди відгукувалися як про турботливу жінку. Видимість турботи посилювала підвищенням голосу: не пий холодної води! На вулиці холодно, візьми куртку! Шапку не забудь!

Щоб підкреслити свій гуманний характер, Марія любила розповідати, як у батьків захворіла корова. Звичайно, за визначенням ветеринарного лікаря, вона мала здохнути. Щось мовчки вколов у шию і пішов.

Вона була найстаршою серед дітей і розуміла, якщо корова здохне, то не буде ні молока, ні сиру, ні масла, і хліб без кислого молока не буде таким смачним. Словом, біда. Вона дивилася у перелякані, мабуть від болю, очі корови і щиро

■ Валентина встала й попрямувала на кухню. Їй дуже хотілося пити. У темряві вона знайшла графин з водою, поруч стояла склянка. Щось м'яке ковзнуло біля ніг. Валентина застигла. Жінка вже хотіла щось вигукнути, але згадала, що нікого ж нема. Діти поїхали на навчання, а потім і сім'ї там завели. Чоловіка немає, пішов, як діти стали дорослими, вирішив розлучитися і жити в місті. Вона клацнула вимикачем і руками сплеснула від побаченого.

Великий сусідський кіт сидів на підлозі.
- Марсику? А ти як сюди потрапив?

Кіт подивився на прочинене вікно.

- Он воно що. Ти заліз до мене без запрошення.

Валентина не зачиняла вікно, коли ходила на город. Іноді двері зачинялися, і тоді в хату було б не потрапити. А так, підставивши лавку, вона могла через вікно пробратися всередину, якщо що. Значить, забула зачинити на ніч. Звичайно, можна було пройти через двір, але там безлад залишився ще після чоловіка. Руки не доходили до його мотлоху. Валентина все це згадала і навіть вирішила все прибрати, так би мовити, життя нове почати. Будинок раніше належав батькам Валентини. Після їхнього відходу Валентина стала хазяйкою і її родина переїхала. Чоловік тягнув у будинок всякий мотлох, у господарстві знадобиться. За роки їхнього

спільного життя накопичилося там багато всього. А можна ж пробратися в будинок і звідти. Валентина тільки подумала про це зараз і вирішила, що настав час зробити замок. Кіт пройшов через вікно, а раптом і пройшов і проберується.

- І що я про пройшовців подумала? Ага, нещодавно ж обібрали Петрівну, пенсію їй забрали, як знали. Марсику, а ти чого чужими хатами ходиш. Голодний?

Кіт, мов розуміючи слова жінки, занявкав і почав знову тертися об ноги.

- І чим мені годувати такого гостя? Котлетка підійде?

Кіт радісно занявкав і швидко все з'їв.

- Додому підеш?

Кіт подивився на відчинене вікно і подався до кімнати.

- Ну, ти тільки подумай. Гаразд, залишайся, - Валентина зачинила вікно і пішла спати.

Вранці кіт опинився на її ліжку. Вранці вона дізналася, що його господар потрапив до лікарні. Про кота ніхто не згадав, та й згадувати не було кому. Чоловік отримав будинок у спадок рік тому. Сім'ї в нього вже не було, дружина не поділила з ним сільське життя та подала на розлучення. Діти її підтримали. Причиною було не село, а хвороба чоловіка, отримана ним внаслідок травми на дорозі. Грошей у сім'ї він почав приносити мало, і просто став не потрібний. Все життя працював на великих машинах, а тепер не можна було.

Валентина вирішила відвідати сусі-

молилася, щоб Господь Бог врятував худобину.

Наступного дня корова почала пити воду, а ветлікар дивувався: вона ж ще вчора дивилася на той світ... Мала Марія вважала, що порятунок корови був результатом її щирої молитви.

Петро ко оповідку Марії, за час спільного сімейного життя, чув десяткі разів. На 8-му десятку він прихворів. Звичайно, що у такому віці до людини хвороби притягуються, як магнітом. До лікарів не захотів іти, казав, що вони тільки гроші витягнуть. Почав згасати. Це помітили сусіди та почали свої спостереження засвідчувати Марії. А та, як завжди, прилюдно демонструвала турботу: "Кажу ж йому, піди у лікарню, хай послухають, а він не хоче".

Якогось гострого болю він не відчував, але сили справді покидали. Петро засумував. Були б вдома онуки, можливо, з ними знайшов би розраду. У друзів свої проблеми. Колишні співробітники не цікавилися його здоров'ям.

Перед Великодніми святами Петро так піднепав, що перестав вставати з ліжка. Хтось з сусідів порадив дати на службу Божу у трьох церквах. Марія, після деяких вагань, передала через знайомих жінок гроші, у неї ж не було часу на літургії.

У мене своє життя

да і про кота розповісти, але Федір з'явився сам.

- Дякую за Марсику.
- А ви швидко повернулися з лікарні.
- Просто нога турбувала, але виявилось, що не так страшно.

Валентина зайнялася прибиранням. Місяць відпустки треба провести з користю. Будинком час було зайнятися давно, вірніше не будинком, а прибиранням у підсобних приміщеннях. Два роки одна, а тільки зважилася на це. Там був потрібний і невеликий ремонт. Валентина всім займалася сама. У дитинстві, замість прогулянок із друзями, вона допомагала батькові. Могла полицю або стілець зробити, а за бажанням і шафу. Забити цвях було найпростішим заняттям для неї. Все було зроблено, сміття винесено, все прибрано, пофарбовано. Двері, які виходили на заднє подвір'я, тепер були з міцним засувом. Ще б ключі не забувати і вікно зачиняти. Марсик приходив у гості, тепер уже не через вікно, а через двері. Іноді заходив і його господар. Валентина з Федором пили чай, а Марсик тихо сидів поряд і дивився.

Діти до жінки приїжджали дуже рідко, але дзвонили.

- Мамо, - одного разу подзвонила дочка. - Розмова серйозна. У тата не стало тітки.

- І що? До чого тут я?

- Він думав, що житиме весь час у неї, а там її діти. Вони у спадок вступили, то він до нас приїхав. Що нам тепер робити? Він не працює і гуль-

Допоможу всім, чим зможу. Зареєструю тебе на потрібний сайт. Там люди з достатком шукають креативних художників, які б розмальовували їхні маєтки. Тепер це модно. І повір, платять дуже добре.

Так і сталося. Одному депутату Ілона намалювала картину на замовлення, і посипалося купа пропозицій.

А якось до неї звернувся приємний молодик з проханням оздобити його кухню. Парубок працював у сфері продажу автотракторів. І був просто в захваті від її картини на березі моря. Владислав нахваливав її талант. Потім забажав, аби Ілона ожилила фасад його дачі. Та дівчина раптово захворіла, почувалася зовсім кепсько. І сказала, що, на жаль, не зможе вчасно закінчити роботу. Тоді Владик запропонував хорошу приватну клініку, де в неї виявили двосторонню пневмонію. Сам відвіз дівчину до медичного закладу. Згодом була лікарня, яку оплачував Владислав. Він так хотів і наполягав на цьому. Провідував дівчину, всіляко підтримував і піклувався.

Кохання увірвалося у її серце несподівано та справжнім вихором. Через два роки вони поборалися. Такого спокою, натхнення й ейфорії вона не відчувала ніколи. Владислав дав їй усе те, на що й справді заслуговувала. Після народження сина молоде подружжя забрало до себе маму Ілони. Ненька, в якій на очі наверталися сльози радості, якось сказала донці:

- У тебе достойний чоловік, у вас однакові погляди на життя і щодо виховання дитини. Серце тішиться, коли бачу вас такими щасливими. Як добре, що твій Владислав не такий, як рідний батько. Цінуй те, що маєш...

Оксана ВОЛОШИНА

На свята приїхали діти з онуками. Петро через силу піднявся з ліжка. Родина розмістилася за столом. Гомоніли про те - про се. Петро мовчки спостерігав. Колись він був у центрі уваги, жартував, проголошував дотепні тости.

Коли всі понаїдалися і почали потроху виходити з-за столу, Петро теж вирішив встати, але похитнувся і ледь не впав. Марія підбігла, почала дорікати, що він, ептерий, не хоче до лікарні. Петра уклали на диван, його очі були спокійні і навіть просвітлені. Він якось по-особливому вдихнув повітря і дуже буденно, ніби жартував, ніби всерйоз, сказав до Марії: "Краще було б хоч один раз помолитися за моє здоров'я, та так, як колись ти молилася за корову".

Поки приїхала "швидка", пульс зупинився....

Марія падувала: "Я ж тобі казала, я ж тобі казала..."

Малий онук, якого старалися відсторонити від дідуся, наполегливо запитував маму, за яку таку корову колись молилася бабуся... Йому розповіли цю історію вперше, а дідусяві вона пригадалася востаннє...

Богдан АНДРУШНІВ,
член Національної спілки письменників України

банити став.

- Він же не гульбанів.
- Ти маєш приїхати і забрати його.
- Я вам нічого не винна. Ви всі мене покинули. Всі поїхали, у вас нове життя у місті. А ось у мене тут нове життя. Вас, діти, я чекаю на гостину, а от вашого батька, щоб і близько не було. Ви його підтримали, мене звинуватили, що я на одному місці стою і не розвиваюся, ось далі його підтримуйте. А я якось на одному місці тупцюватиму.

- Я зрозуміла. Значить, ти його покидаєш?!

- Ні. Це він мене покинув, ми розлучені.

- Розлучення - це просто відмітка в паспорті. У вас є ми, а ми сім'я.

- Шлюб це теж просто відмітка. Без штампу можна жити, а можна й розбітися.

- Він хоче в село.

- Я не проти, але це не до мене. Він має ще й матір, вашу бабусю.

- Значить, ми не домовимося?!

- Ні. У мене своє життя, у нього своє...

Діти намагалися ще не раз вмовляти Валентину, але нічого не допомогло.

Валентина та Федір багато часу проводили разом. Ходили в ліс, гуляли, просто розмовляли.

Марсик жив на два будинки, і чекав, коли ж його господар із цією доброю жінкою житимуть разом.

Йому і так добре, годують скрізь, але раптом буде ще краще?

Софія БЕРЕЗНЕВА

І трембіта трембітала, про новину сповіщала!..

(Про ювілейну імпрезу з нагоди 70-річчя від дня народження заслуженого працівника культури України Ольги Тракало)

Світлом ювілейної імпрези, приуроченої 70-літтю від дня народження досвідченої фахівчині бібліотечної справи, заслуженого працівника культури, членкині Національної спілки журналістів України, товариства "Просвіта", лауреатки літературно-мистецької премії ім. Петра Ковальчука Ольги Йосипівни Тракало, була сповнена літературна світлиця Заліщицької міської центральної публічної бібліотеки.

Ольга Йосипівна народилася 10 червня 1955 р. в селищі Товсте. Навчалася і закінчила Товстенську середню школу в 1972 році. Здобувала вищу освіту на філологічному факультеті Чернівецького держуніверситету ім. Юрія Федьковича (1979 р.) за спеціальністю "викладач української мови та літератури". До 1991 р. працювала вчителем української мови та літератури Товстенської середньої школи, директором Товстенського будинку школярів, була на громадській роботі.

У 1991-1992 рр. - бібліотекар Заліщицької районної бібліотеки для дітей, з червня 1992 по 2021 р. працювала директором Заліщицької централізованої бібліотечної системи. За цей час зробила вагомий внесок у розвиток бібліотечної галузі району, є однією з провідних фахівчинь бібліотечної галузі області. Зарекомендувала себе як творчий та ініціативний керівник. Впроваджуючи інноваційні форми роботи, Ольга Йосипівна була очільницею проєктів автоматизації та інформатизації бібліотечної справи району.

Після перемоги в 2002 р. Заліщицької районної бібліотеки у конкурсі "Інтернет для читачів публічних бібліотек" від Посольства США в Україні діють Інтернет-центри в Заліщицькій міській бібліотеці, бібліотеках-філіях сіл.

З 2005 р. Ольга Йосипівна була головною ради директорів районних центральних бібліотечних систем (ЦБС) в області, виконувала обов'язки заступника голови районної організації товариства "Просвіта", членкиня провду районної організації Конгресу української інтелігенції. Брала активну участь у роботі Тернопільського обласного відділення Української бібліотечної асоціації. Заліщицька ЦБС стала однією з кращих серед бібліотечних систем області, базою проведення всеукраїнських, обласних семінарів.

Тож 17 червня цього року в читальній залі міської бібліотеки зібралися добрі друзі ювілярки, очільники і фахівці місцевих установ та організації, закладів освіти, громадських організацій, колеги-бібліотекарі, ша-

нувальники рідного слова, української книги, учасники мистецько-літературної студії "Ліра", що діє при бібліотеці. Ведучими імпрези були директорка Заліщицької міської бібліотеки Марія Рудик та бібліотекар Андрій Машера.

У слові-зверненні до учасників зустрічі Ольга Тракало поринула спогадами у свої дитячі та юнацькі роки, говорила про педагогічну працю в Товстому, про велику роль батька та матері у її зростанні, поділилася спогадами про 37 років роботи в Заліщицях, 29 із яких присвятила розвитку бібліотечної справи. Ольга Йосипівна щиро подякувала кожному, хто був присутній у залі, а також і тим, хто з різних причин не прибув на імпрезу, але впродовж багатьох п'ятидесяти років діяльності співпрацював із нею як директоркою у різних напрямках. Вона мовила добрі слова і про керівника підприємства "Золота нива" з Буряківки Миколу Долотка, просвітянина Йосипа Децовського з міста Заліщики та інших друзів, керівників-благочинців, хто відійшов за межу Вічності.

Ювілярка згадала про колегу з Устечківської бібліотеки-філії Ганну Кризову, материнське серце якої нещодавно не витримало, коли Ганна Михайлівна раптово дізналася про те, що її син пропав безвісти на фронті.

Ольга Йосипівна побижала письменникові і своєму другу Володимирі Барні, щоб його син, який теж пропав безвісти на передовій, обов'язково знайшовся.

Ольга Йосипівна подякувала матерям-фахівчиням бібліотечної справи Вірі Бреєвій, Любові Родиноку, Ользі Бурдейній, чії сини захищають Україну, кожного з нас у жорстокій російсько-українській війні.

...Прозви, поетичні й музичні вітання для винуватці торжества щиро звучали від учасників імпрези. З духовним словом та релігійною книгою звернулися до пані Ольги парох церкви Покрови Пресвятої Богородиці м. Заліщики, о. Іван Сендзюк та священник Никодим Гуралюк із Улашковець Нагірянської сільської громади Чортківського району.

Сердечно - словом і пісню - віншувала іменинницю начальниця відділу культури, туризму, молоді та спорту Заліщицької міської ради Оксана Безушко. Квітами, щирим словом, віршми обдарувала ювілярку когорта представників громадської ради, створеної з ініціативи О. Тракало у 2013 р. для підтримки бібліотек Заліщицького краю. Це - голова Спілки учасників АТО/ООС "Дністровий вал", бізнесмен-добровінець Степан Навольський; голова Заліщицького осередку Спілки слов'янських письменників України, дослідник, історик-краєзнавець, автор томів ґрунтовних книг про Заліщики та визначних людей краю, їх героїчних біографій Михайло Сопілюк; педагогиня, вчителька німецької мови, методистка Марія Шмельова; історик, вчитель Заліщицької державної гімназії Василь Дяків; заступниця начальниці Заліщицького обласного госпітально ветеранів війни та реабілітованих Олександра Іванишин; викладачка математичних дисциплін Заліщицького фахового коледжу ім. Євгена Храпливого та Вищого професійного училища Наталія Хомів.

Були промовлені теплі слова для пані Ольги від Ярослава Гринишина, а ще музичний авторський джазовий експеримент злетів з-під вправних пальців нашого музиканта і відомого волонтера.

Дійсний член НТШ Америки вчений-економіст Василь Лопух також привітав іменинницю і висловив свої думки про багатолітню співпрацю з Ольгою Тракало, про роль бібліотек у громаді та суспільстві.

Ольга Йосипівна потішила учасників зустрічі хорошою новиною про те, що вона підготувала краєзнавчу збірку фотобюлетеню про розвиток хорів на

теренах краю. Щиро віншували ювілярку директор Заліщицького міського Будинку народної творчості Володимир Гирілюк і працівники культури, солісти Сергій Костюк, Микола Когут, Анастасія Сопівник, Тетяна Луцук, Володимир Червінський.

Серед тих, хто сердечно вітав винуватцю торжества, були письменники: зокрема, голова Спілки слов'янських письменників України, член НСПУ та НСЖУ Володимир Барна з Тернополя; автори-учасники студії "Ліра" - багатолітні редактори газети "Колос", члени НСЖУ Петро Мельник і заслужена журналістка України Оксана Дяків; поетеса і педагогиня-словесниця, поетеса-піснярка і вокалістка Богдана Стефанюк (виконала власну пісню "Одягну вишиванку свою"); автор книг для дорослих і дітей, історик й теж цюгоричний ювіляр Іван Козак та ін. Привітав Ольгу Йосипівну заслужений працівник культури України, автор музичних збірок Василь Салевич.

Ольга Йосипівна активно підтримувала і підтримує місцевих авторів, композиторів, художників та інших митців у їхній творчості, організовуючи велелюдні зустрічі письменників із шанувальниками творчих надбань. Під час імпрези в Заліщицях один із фундаторів літературної відзнаки Володимир Барна вручив Всеукраїнську літературно-мистецьку премію ім. Петра Ковальчука, засновану Тернопільською обласною організацією НСЖУ та Українською літературно-мистецькою фундацією за участю дружини письменника Ірини Ковальчук.

Лауреатами 2025 р. стали: заслужений учитель України, вчитель історії, основ здоров'я та громадянської освіти, співавтор низки підручників, член НСЖУ, двічі лауреат літературної премії ім. Богдана-Ігоря Антонича "Привітання життя" Василь Дяків та член НСЖУ, громадський діяч, автор книг про рідний край Василь Сопівник.

Варто сказати, що під час імпрези залу наповнювало багато мелодійних композицій. Так, вокалістка-педагогиня Олександра Ілішук виконала "Ластівку" ("Прилетіла ластівка" на музику Олександра Білаша, слова Михайла Ткача) - улюблену пісню Ольги Йосипівни - в дуєті з ювіляркою. Неодноразово звучали прекрасні пісні у виконанні дуєту в складі Сергія Костюка та Микола Когута під акомпанемент баяна і звукорежисера заходу Олега Мартинчука.

Чудово співала і грала на музично-інструменті талановита бандуристка-вокалістка Любов Волошина. Лунали пісні композитора Василя Салевича на поезії авторів Петра Мельника ("Вішунка-зоуля"), Івана Козака ("Мости любові"), Богдани Стефанюк ("Моя мова"), Оксани Дяків ("Сучасна жінка" і "Вишиванка") та ін.

Намисто вітань було майже нескінченним! Ольгу Йосипівну здоровля словом і пісню Світлана Тарасевич - організаторка хорів, музичних ансамблів, композиторка, яка нині працює у коледжі. Раніше - директор, а нині - викладачка Заліщицького фахового коледжу імені Є.Храпливого Володимир Глова також гарно привітав ювілярку, як і директорка Заліщицького міського Будинку дитячої та юнацької творчості Світлана Боднар разом із спеціалісткою закладу Альоною Марусик, яка виконала пісню.

Від усієї душі вітали ювілярку директорка комунального установи

"Гімназія с. Дзвиняч" Любов Гагалюк, очільниця Заліщицької музичної (мистецької) школи Зоя Шмиглиць, головна спеціалістка сектору управління персоналом Товстенської селищної ради Марія Навольська, вчителька української мови та літератури Заліщицької державної гімназії Ольга Дорошук, директор комунального підприємства "Залішки туристичні" Володимир Кулачковський та інші учасники події.

Відеопривітання прозвучало від координаторки громадського проєкту "Вшануймо Героїв!", директорки школи з Гнідина Бориспільського району Київської області Любові Прядко.

На завершення імпрези всі учасники виконали віншування "Многая літа"! А о. Никодим Гуралюк затрембітав на гуцульській трембіті, аби гори й доли про пані Ольгу знали і її достойно, щиро привітали!

Тож море квітів і теплих слів заповнило того червневого дня читальню залу бібліотеки.

Ольга Йосипівна Тракало внесла визначний вклад у розвиток бібліотечної справи, Інтернет-ресурсів книгозбірок, краєзнавства, народознавства, культури загалом, у бібліографічну діяльність, інші гуманітарні напрямки розвитку Заліщищанин.

І нині ювілярка результативно працює на громадській ниві, є учасницею цікавих подій, їх організаторкою.

Тож зичимо нашій колезі міцного здоров'я, всіх земних благ і Божого благословення на довгі й плідні літа! Добра і миру, перемоги Україні й кожному з нас!

Оксана МИХАЙЛЮК,
Лілія ВОНС,
працівники Заліщицької міської бібліотеки

17 червня відбувся фінальний етап Шкільної футбольної ліги Тернопільської області 2024/2025 навчального року серед учнів 5-6 класів, організованої спільно Тернопільською обласною військовою адміністрацією та Асоціацією футболу Тернопільщини.

Загалом, на старт Шкільної футбольної ліги Тернопільської області вийшло 1450 школярів-футболістів, які сформували 105 команд з 36 громад, котрі за територіальним принципом змагалися в 13 групах. Згодом був районний етап серед переможців груп. У фінальному етапі, який відбувся у Тернополі на футбольному майданчику СК "Політехнік", взяли участь три колективи: "Лановецькі орли" (Лановецька ТГ), ЗОШ №3 Борщів (Борщівська ТГ) та "Товтри" (Козлівська ТГ).

Стартував Кубок області

18 червня матчем попереднього етапу "Вікнини" (Вікно) - ФК "Плотича" стартував Кубок Тернопільської області з футболу 2025 року. Господарі поля святкували впевнену перемогу над переможцем Суперліги Тернопільського району 2024 року - 6:1.

"Вікнини" (Вікно) - ФК "Плотича" - 6:1 (3:0).

Голи: Дмитро Дударев (4, 26), Максим Цвян (39, 89), Станіслав Яцишин (73), Василь Сторожук (85), Олександр Гринько (82).

Матч-відповідь між цими командами відбудеться наступної середи, 25 червня, у Плотичі.

Згідно з жеребкуванням чвертьфінальні пари Кубка області сформовано наступним чином: - переможець пари "Вікнини" / ФК

"Плотича" - "Галич" (Збараж); - "Поділля" (Васильківці) - "Медобори" (Зелене); - "Поділля" (Велика Березовиця) - "Сокіл" (Велика Березовиця); - "Агрон" (Великогаївська громада) - ФК "Борщів".

Матчі 1/4 фіналу відбудуться у неділю - 6 та 13 липня.

Півфінальні поєдинки будуть зіграні 20 та 27 липня. Пари на цій стадії будуть сформовані "сліпим" жеребкуванням.

Спорт

Фехтувальниця з Тернополя стала чемпіонкою Європи

Олена Кривицька (на фото - крайня зліва) у складі збірної України завоювала золоті медалі на чемпіонаті Європи-2025 з фехтування, який проходить в італійській Генуї.

19 червня жіноча збірна України з фехтування на шпагах вперше в нашій історії здобула "золото" чемпіонату Європи у командних змаганнях.

Історичний результат для України здобули Олена Кривицька, Анна Максименко, Інна Бровко та Влада Харькова. На шляху до фіналу вони здолали Фінляндію (45:24), Угорщину (44:43), олімпійських чемпіонку з Італії (45:27). У матчі за "золото" наша команда перемогла Швейцарію (45:34).

Відомі учасники другої ліги. Заліщицького «Дністра» у переліку немає

17 червня у Будинку футболу в Києві відбулася конференція ПФЛ, на якій було затверджено склад учасників другої ліги в сезоні 2025/26.

У наступній кампанії турнір відбуватиметься за системою осінь-весна. Команди поділені на дві групи "А" і "Б" за територіальним принципом. Чемпіонат третього за силою дивізіону України буде в три кола. Під час перших двох команд зіграють вдома та на виїзді, а господар матчів третього кола визначатиметься, залежно від місця, зайнятого за підсумками першого та другого кола.

Переможці обох груп отримають прямий вихід до першої ліги. Стикові матчі за вихід до вищого дивізіону також проходитимуть між командами, які посядуть другі місця в групі "А" та групі "Б", і 13 та 14 позиціями першої ліги. Також буде проведено матч за перше та третє місце на нейтральному полі.

Всього в сезоні заплановано 365 матчів.

Базовий день першого туру другої ліги сезону 2025/26 - 26 липня 2025 року.

Учасники другої ліги 2025/26, група "А": 1. "Буковина-2" (Чернівці), 2. СК "Вільхівці" (Вільхівці), 3. "Куликів-Білка" (Куликів), 4. "Полісся-2" (Житомир), 5. "Реал Фарма" (Одеса), 6. "Нива" (Вінниця), 7. "Самбір-Нива-2" (Тернопіль), 8. "Скала 1911" (Стрий), 9. ФК "Ужгород" (Ужгород), 10. ФК "Лісне" (Київ), 11. "Атлет" (Київ).

Учасники другої ліги 2025/26, група "Б": 1. "Гірник-Спорт" (Горішні Плавні), 2. "Діназ" (Вишгород), 3. "Колос-2" (Ковалівка), 4. "Лівий Берег-2" (Київ), 5. "Локомотив" (Київ), 6. "Металург" (Запоріжжя), 7. "Олександрія-2" (Олександрія), 8. "Пенуел" (Кривий Ріг), 9. ФК "Тростянець" (Тростянець), 10. "Чайка" (Петропавлівська Борщагівка), 11. "Чорноморець-2" (Одеса), 12. "Ребел" (Київ).

"Ревера 1908" (Івано-Франківськ) та "Кремінь" (Кременчук) призначили свої виступи у другій лізі.

Фотоміст

Наші діти - найкращі, найрозумніші. Приємно, що вже десятки з них отримали високі результати НМТ-2025 з різних дисциплін. Вони здобули їх практично у всіх навчальних закладах краю.

Випускниця Великозагайцівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Катерина Середюк здобула з НМТ-2025 з української мови - 200 балів. Її успіх - це плід роками виплеканої наполегливості.

У тім селі...

Ранкове небо, наче луг, в росі,
Чи то зірчата світяться манливо.
В траві лежить

що учорашня злива,
В траві, яку ніхто ще не косив.
І де косар? В яким селі знайти?
Давно вже й коси узялись іржею,
Та і село, вважайте, за межею,
Та вже і зорям нікому світить.
Та світять ще. На те вони й зірки
У високості. Мерзнуть на морозі,
Мов діточки,

хоч на руках дорослих
І туляться до теплої щокі.
А луг в росі. Як не прийде косар,
То до травинки висохне на осінь
І заплете журбу траві у коси,
І та журба стоятиме до хмар.
Прости, село,
що я вже гостем тут,

Що вже і зорі
над тобою мерзнуть.
І чумаки давно вже сіль повезли,
І Крим уже, як мрія про майбуття.
Було за щастя встати до зорі
І йти на луг, де спіють роси теплі.
...А ранок й досі
звично коси клепле,
Хоч в тім селі нема вже косарів.
Микола БУДЛЯНСЬКИЙ

На Джуринському водоспаді тепер можна зіграти в шахи

■ На знаменитому Джуринському водоспаді в Тернопільській області з'явилася нова цікава атракція для туристів. Просто на галявині перед водоспадом облаштували шахово-шашкову зону - зручний стіл і дошку для інтелектуальних ігор просто неба.

З настанням літнього сезону працівники НПП "Дністровський каньйон" активно працюють над благоустроєм територій парку. Основні зусилля спрямовані на покращення екологічного стану рекреаційних ділянок, підвищення комфорту для відвідувачів та збереження цінності каньйону. Благоустрій - це не лише про зручність, а насамперед про відповідальність перед природою. Щоб зберегти природну красу урочища "Червоне" та створити комфортні умови для відвідувачів,

працівники прибрали територію, оновили місця для відпочинку, встановили столи, лавки, стіл для гри в шахи.

Тепер відпочинок біля одного з наймальовничіших водоспадів України можна поєднати з партією шахів чи шашок, насолоджуючись природою та шумом води.

Тернопільщина багата на унікальні природні утворення, і Джуринський водоспад - один із тих пейзажів, що справді вражає. Його висота сягає 16 метрів, і він вважається найвищим рівнинним водоспадом в Україні.

Побачити штучно створений водограй можна на річці Джурин, в урочищі "Червоне", між селами Нирків та Устечко, що на Чортківщині.

Це не просто гарна локація, а ще й пам'ятка людської кмітливості. У XVII столітті ченці з Червогородського замку пробрили в скелі канал, щоб скерувати воду до млина. Так річка Джурин змінила своє русло - і з'явився водоспад, який тепер є окрасою регіону.

У Тернополі - нові фонтани

■ Три нові аераційні фонтани кілька днів тому з'явилися на Тернопільському ставі, біля набережної на масиві "Дружба".

Це - приватна ініціатива розважального закладу "The River", що поруч. Такі плаваючі водограї на відкритих природних водоймах і ставках зазвичай встановлюють не стільки заради естетики, скільки з метою аерації - щоб вода збагачувалася киснем.

У Тернополі плаваючий фонтан уже багато років в літній період діє на

озері Чайка. Також планується встановлення таких же водограїв у парку "Сопільче" в рамках облаштування саду в японському стилі. Варто в такому разі згадати про три лінії берегових аераційних фонтанів на набережній Тернопільського ставу, ідеться в повідомленні групи "Урбаністика Тернополя" у соцімережі Фейсбук.

Фото: Антон Марчевський

Де на Тернопільщині живуть юні генії?

■ Слухачка обласного відділення МАН України здобула почесну нагороду Міжнародної олімпіади геніїв

З 9 по 13 червня 2025 року у місті Рочестер, що у Сполучених Штатах Америки, відбувся фінал найбільшого у світі конкурсу проєктів екологічного спрямування.

GENIUS Olympiad - глобальний конкурс екоїдей для учнів 8-11 класів, що відбувається у США з 2011-го. Щороку понад 1000 учасників із більш ніж 70 країн презентують свої наукові, мистецькі, інженерні та бізнес-проєкти.

Українська делегація виборала 17 нагород: 3 золоті медалі, 5 срібних і 4 бронзові, 4 почесні відзнаки й 1 Гран-прі.

Тернопільське обласне відділення Малої академії наук України (МАН) представляла Владислава Махніцька, слухачка Заліщицької

філії, з проєктом "Шопен й екологія: музика як відображення екологічних проблем" у категорії

"Музика". Дівчина здобула почесну нагороду у Міжнародній олімпіаді геніїв. Наукова керівниця -

«Чарівний світ ляльки-мотанки»

■ На Тернопільщині відбувся перший в Україні фестиваль-конкурс ляльки-мотанки. У мистецькому дійстві взяли участь майстри народної творчості із 10 областей України та з-за кордону, кращі аматорські колективи Бережанської громади, Тернопільської обласної філармонії та духового оркестру Нозівської початкової спеціалізованої школи мистецтв.

Автори з 10-ти областей України та Чеської Республіки представили в 6 номінаціях 52 ляльки.

На локаціях Бережанського замку проводили різноманітні майстер-класи, дитячі розважальні іммерсивні шоу та атракціони, виставки учасників фестивалю-конкурсу.

Конкурсне журі гідно оцінило

унікальні витвори рук майстринь та майстрів, які передали через ляльки-мотанки свою душу, пам'ять про пращів і найголовніше - вклали у свою творчість щирі любов небабидужих сердець.

Фестиваль-конкурс відбувся з ініціативи громадської організації "Воїни світла. Рубіжне" за підтримки департаменту культури і туризму Тернопільської обласної військової державної адміністрації та Тернопільського обласного методичного центру народної творчості.

Отож, до переліку переможців увійшли:

- номінація "Традиційна лялька-мотанка": Гран-прі. Тамара Саланська "Українська сім'я" (селище Нововоронцовка, Херсонська область), І місце. Мирослава Гіряк "Гуцулята" (м. Тернопіль), ІІ місце. Неля Лахман "Нерозлучники" (с. Бабин, Рівненська область), ІІІ місце. Галина Джус (м. Тернопіль);

- номінація "Стилізована лялька-мотанка": Гран-прі. Людмила Павлова "Гуцульська пара" (м.Тернопіль), І місце. Анастасія Богомолів "Коник-переможець" (ВПО, м. Харків), І місце. Марія Заблоцька (с. Кам'яне, Львівська область), ІІ місце: Doll Buchkivski "Берегиня" (м. Хмельницький), ІІІ місце. Оксана Довжик "Володарка бурштинової жили" (м. Дубровиця, Сарнинський район, Рівненська область);
- номінація "Лялька-оберіг": Гран-прі. Ірина Харатін "Мудрість роду" (с.мт Скала-Подільська), І місце. Оксана Довжик "Мати чекає сина" (м. Дубровиця, Сарненський район, Рівненська область), ІІ місце: Благодійний фонд "Дім Добра" "Вільна Україна"??? (Прага, Чеська Республіка), ІІІ місце. Тетяна Балбус "Обереги" (м. Кременець);
- номінація "Найкраща фотозона з лялькою-мотанкою": Гран-прі. Олена Хмельницька (м. Рубі-

жне, Луганська область), І місце. Оксана Муравльова (Український розмовний клуб "Файно", ВПО, м. Краматорськ), ІІ місце. Заліщицька міська рада (м. Заліщики), ІІІ місце. Центр культури та дозвілля Довжанської сільської ради (с. Довге, Хустський район, Закарпатська область);

- номінація "Творча номінація": Гран-прі. Софія Хмельницька (м. Рубіжне, Луганська область), І місце. Олена Хмельницька (м. Рубіжне, Луганська область);
- номінація "Найкраще (найоригінальніше) оформлення вітрини торгівельних мереж, організацій, закладів та установ з лялькою-мотанкою": Гран-прі. Галина Джус (м. Тернопіль), І місце. Ірина Вербіцька (м. Чортків), ІІ місце. Етнопарк "Агроленд" (с. Великий Ходачків).

Магічне віконце

Карма одинокого материнства

Йди до РАЦСу, його і слід простиг. Тож свою дівчинку, мою маму, бабуся змушена була виховувати одна. Пережила усе: осуд, плітки, невдоволені погляди.

Мама, знаючи історію попередніх поколінь, з молодості переконувала себе, що нізачо у житті не "встане на ті ж граблі". Спершу поставила собі за мету - навчання. Закінчила школу із золотою медаллю, тоді виш - із червоним дипломом. Працювала провідним спеціалістом на одному потужному підприємстві.

Покійні бабуся, прабабуся просили її створити сім'ю. Вона ж уперто будувала кар'єру. А коли "стукнуло" 35, то й одумалася. Тоді довелося заводити стосунки з першим ліпшим. Головне, щоб народити дитину. Так і сталося. Коли я з'явилася на світ, мама з татом розійшлися. Кажуть, що винна у цьому мама, бо не хотіла змиритися з татовим характером, поганими звичками, та й, зрештою, зовсім не любила його.

Минулого року настала і моя черга. Під час навчання у львівському виші я познайомилася із дуже гарним хлопцем, з пристойної сім'ї. Ми зустрічалися рік. Я, налякана розповідями про са-

мотність, і не думала про інтимні стосунки до весілля. Боялася й уявити, що й мене спіткає така доля. Однак одного вечора усе пішло, як то кажуть, не за планом. Через місяць я дізналася, що вагітна. Спершу він просив мене зачекати з весіллям, щоб закінчити виш, потім - щоб знайти роботу. Так я народила дитину поза шлюбом. Він мене не покинув. Так і живемо в цивільному шлюбі. Чим усе це закінчиться, не уявляю.

Боюсь не за себе. Річ у тім, що я теж народила донечку. Дорогі народні цілителі, порадьте, що зробити, щоб і її не спіткала доля матері-одиначки. Щоб хоча б у когось із нашого роду зграли весільні дзвони і гості кричали "Гірко". Ми так про це мріємо. І не можемо зрозуміти, чим заробили собі таку карму.

Світлана
м.Тернопіль"

РЕКЛАМА

Р.С. Дорогі читачі "Свободи", якщо у вас є запитання, чи ви потребуєте поради або допомоги, пишіть до нас, і ми звертатимемось із вашими листами до бережанських цілителів, а відповіді публікуватимемо у газеті. Якщо ж ви особисто хочете поспілкуватися з Любою Іванівною чи Андрієм Завадівськими, телефонуйте: (097)554-63-18, (098)030-07-25.